

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра комп'ютерних технологій дизайну і графіки

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

Вікторія Василенко

«_____» 20____ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 022 «ДИЗАЙН»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ДИЗАЙН»

Тема: Ревалоризація інтер'єрів замку Свірж

Виконавець: Овчарук Дарія Сергіївна Група ДЗ 402-Б

Керівник: д.т.н., професор кафедри КТДіГ
КОВАЛЬОВ Юрій Миколайович

Нормоконтролер: доктор архітектури, професор, професор кафедри КТДіГ,
Чернявський Володимир Георгійович

Київ 2024

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Факультет наземних споруд і аеродромів
Кафедра комп'ютерних технологій дизайну і
графіки Галузь знань: 022 «Культура і мистецтво»
Спеціальність: 02 «Дизайн»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач
кафедри Вікторія
ВАСИЛЕНКО

«14» 2024 р.

ЗАВДАННЯ
на виконання кваліфікаційної роботи

Овчарук Дарії Сергіївни

1. Тема кваліфікаційної роботи: «Дизайн інтер'єрів санаторію для авіаторів», затверджена наказом ректора від «14» березня 2024 р. №329/ст.
2. Термін виконання: з 20.05.2024 по 10.06.2024
3. Вихідні дані: поверхові плани, ситуаційна схема, схема благоустрою.
4. Зміст пояснівальної записки: титульний аркуш, завдання на проектування, реферат, зміст пояснівальної записки, вступ, основна частина, загальні висновки, список використаних джерел, додатки.
5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу: ситуаційна схема, благоустрій території, план до перепланування приміщення, план після перепланування з зонуванням приміщень, план приміщень з розташуванням меблів, креслення авторських розробок предметів наповнення інтер'єру, перспективні зображення інтер'єру.

6. Календарний план-графік

№ з/п	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
	Збір інформації про закордонну та вітчизняну практику дизайну	11.02 – 20.02.2024	✓
	Аналіз та систематизація теоретичного матеріалу	20.02 – 15.03.2024	✓
	Проектування концепції інтер'єру	15.03 – 20.04.2024	✓
	Розробка функціонального зонування	20.04 – 14.05.2024	✓
	Розробка планів та розстановка меблів	14.05 – 14.05.2024	✓
	Виконання планів підлоги та підбір матеріалів	14.05 – 15.05.2024	✓
	Виконання планів освітлення та розгорток стін	15.05 – 16.05.2024	✓
	Здійснення візуалізації інтер'єру	17.05 – 25.05.2024	✓
	Оформлення пояснівальної записки до диплому	1 8	✓
10	Приготування презентації та роздаткового матеріалу	30.05 – 3.06.2024	✓
11	Захист дипломної роботи	11.06.2024	✓

Консультанти з окремих розділів

Розділ	Консультант (посада, П.І.Б.)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Нормоконтроль	Професор КТДіГ ЧЕРНЯВСЬКИЙ Володимир Георгійович		
Консультант	Старший викладач Хлюпін Олександр Анатолійович		

8. Дата видачі завдання: «20» 05 2024 р.

Керівник

(підпис керівника)

Іванченко В.М.
(П.І.Б.)

7

Завдання прийняв до виконання
(підпис випускника)

(П.І.Б.)

Дмитро
Овчарук
Дмитро Овчарук

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи «Ревалоризації інтер'єрів замку Свірж» складається з: 65 сторінок тексту, 60 рисунків, 0 таблиць, 30 використаних джерел, ____ додатків.

Ключові слова: Замок Свірж, ревалоризація, дизайн інтер'єру, адаптація до сучасності, автентичність, інтеграція та модернізація.

Актуальність теми: полягає в тому, що на фоні війни та небезпеки знищення культурних пам'яток України, зростає роль та потреба в ревалоризації історичних споруд таких як замок Свірж, для збереження та оновлення культурної спадщини. Одним з головних завдань ревалоризації є створення інтер'єру насиченого автентичними елементами, який водночас адаптовано до сучасних потреб та трендів. Даний тип робіт допоможе в популяризації замкових комплексів, поглибленим пізнанням культурної спадщини, розвитку інтересу до історії та підвищення національної свідомості молоді в контексті оновленого інтер'єрного середовища замку.

Об'єкт проєктування: Свірзький замок.

Предмет проєктування: Ревалоризація інтер'єрів замку Свірж, .

Мета проєктування: є розробка концепції ревалоризації замку Свірж, з метою створення сучасного функціонального культурно-туристичного простору для відвідувачів, який дозволить зробити досить різноманітний вибір для проведення свого дозвілля, що привене увагу туристів та інвесторів.

Методи проєктування: Історичний та порівняльний аналіз, визначення нормативної бази, методи проєктування інтер'єрів, комп'ютерне моделювання.

Практичне значення проєктування полягає в розробці: дизайну інтер'єру, створенні нових функціональних зон та просторів з урахуванням історії об'єкту і його особливостями, інтерграція сучасних технологій та адаптація їх до сучасності і збереженням автентичності цінності замку.

АНОТАЦІЯ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Ревалоризація інтер'єрів замкових комплексів є важливою темою особливо на фоні повномаштабного вторгнення Росії в Україну та збільшення ризику знищення культурно-історичних пам'яток. Обраний для розробки проекту Замок Свірж, давно стоїть в занепаді та потребує відновлення, проте роботи з реставрації є неймовірно дорогим процесом і в такий важкий для країни час провести таку роботу буде неможливо тому, на заміну реставрації, було обрано ревалоризацію , що дозволить не тільки відновити замок, а й адаптувати його до сучасних потреб туристів.

Практична цінність даної кваліфікаційної роботи полягає в дизайні інтер'єру, створенні нових функціональних зон та просторів з урахуванням історії об'єкту і його особливостями, інтерgraція сучасних технологій та адаптація їх до сучасності і збереженням автентичності цінності замку. В процесі розробки проекту було проведено Історичний та порівняльний аналіз, визначення нормативної бази, методи проєктування інтер'єрів, та створення повноцінного проекту з урахуванням усіх вимог , норм та правил , щодо розробки різного за функціональним типом просторів.

Revaluing the interiors of castle complexes is an important topic, especially against the background of Russia's full-scale invasion of Ukraine and the increased risk of destruction of cultural and historical monuments. The Svirzh Castle chosen for the development of the project has been in a state of decline for a long time and needs restoration, but restoration work is an incredibly expensive process and in such a difficult time for the country it will be impossible to carry out such work, therefore, instead of restoration, revaluation was chosen, which will allow not only to restore castle, but also to adapt it to the modern needs of tourists.

The practical value of this qualification work consists in interior design, creation of new functional zones and spaces taking into account the history of the object and its features, integration of modern technologies and their adaptation to modernity and preservation of the authenticity of the value of the castle. In the process of developing the project, a historical and comparative analysis was carried out, the definition of the

regulatory framework, interior design methods, and the creation of a full-fledged project taking into account all the requirements, norms and rules regarding the dev.

Зміст

Вступ.....	9
РОЗДІЛ І. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ	14
1.1. Історична довідка замку Свірж.....	14
1.2. Характеристика замку Свірж.....	18
1.3. Сучасні тенденції ревалоризації інтер'єрів замків за кордоном.....	19
1.4. Сучасні тенденції ревалоризації інтер'єрів замків в Україні	34
Висновки до першого розділу	43
РОЗДІЛ ІІ. НОРМАТИВНА ТА ЗАКОНОДАВЧА БАЗА ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕР'ЄРІВ НАВЧАЛЬНИХ ПРОСТОРІВ	45
2.1. Посилання на нормативні документи	45
2.2. Вимоги до функціонального та об'ємно-просторового вирішення	47
2.3. Вимоги до освітлення у громадських закладах.....	48
Висновки до другого розділу	52
РОЗДІЛ ІІІ. ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ В ЗАМКУ СВІРЖ	54
3.1. Вихідні данні.....	54
3.2. Аналіз сучасного стану інтер'єрів замку Свірж.....	56
3.3. Фотофіксація об'єкту.....	57
3.4. Архітектурно-конструктивне рішення будівлі	62
3.5. Концепція дизайну інтер'єру та колористичного рішення	63
3.6. Функціональне зонування та планувальне вирішення	65
3.7. Підбір матеріалів і предметного наповнення інтер'єрів	66
3.8. Авторські розробки	68
Висновки до третього розділу	72
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	76
ДОДАТКИ	79
Додатки А	79
Додатки Б (Особисті здобутки, наукові публікації)	80

Вступ

Актуальність теми: Розробка проекту ревалорізації інтер'єрів замку Свірж є надзвичайно важливою на тлі сучасних подій, зокрема війни, яка створює небезпеку знищення культурних пам'яток України, та браку фінансових ресурсів на їх утримання та реставрацію. У таких умовах зростає роль і потреба в ревалорізації історичних споруд, що дозволяє не лише зберегти, але й оновити культурну спадщину. Замок Свірж є місцем об'єкта історико-культурної спадщини і одним із головних завдань ревалорізації є створення інтер'єру, насиченого автентичними елементами, але водночас адаптованого до сучасних потреб та трендів. Успішний досвід Європи у проведенні ревалорізації замкових комплексів демонструє, що збереження історичних споруд можливе через їхню актуалізацію та інтеграцію в сучасне життя. Європейські замки, які були оновлені та адаптовані під сучасні функції, стали розміщені туристичними об'єктами та культурними центрами, які приваблюють відвідувачів з усього світу. Замок Свірж має великий потенціал для такого оновлення, а впровадження нових функцій може значно підвищити його відвідуваність та туристичну привабливість. У межах проекту ревалорізації замку Свірж було передбачено створення кількох нових зон, які сприяють розвитку туризму та надають відвідувачам різноманітні можливості для відпочинку та проведення часу. Розташування ресторану в замку дозволяє відвідувачам насолодитися не тільки архітектурною красою, але й смачною їжею в неповторній атмосфері старовинної будівлі. Ресторан матиме 70 місць і п'ять залів, що забезпечує можливість прийому великої кількості гостей та організацію різноманітних заходів. Готельна зона на 8 осіб забезпечує можливість відвідувачам залишитися в замку на кілька днів, що сприятиме більш глибокому пізнанню історії та культури. Готельні номери обладнані всіма необхідними зручностями для комфортного проживання. Навігаційна кімната надати відвідувачам детальну інформацію про замок та його історію. Макет замку, екрани з інформацією та навігаційні стенди краще орієнтується в просторі та дізнаються більше про особливості архітектури та історичні події,

пов'язані з замком. Сувенірна лавка дозволяє відвідувачам придбати пам'ятні сувеніри, пов'язані з замком та його історією, які забезпечують додатковий дохід для утримання замку та сприяють популяризації його культурної спадщини. Сучасна робоча зона, обладнана всім необхідним для комфортної роботи, буде розташована в мансардному приміщенні над рестораном. Коворкінг розрахований на 20 стаціонарних робочих місць, зону харчування та кімнату переговорів, що зробить замок привабливим місцем для проведення бізнес-зустрічей та роботи в натхненій атмосфері. Корпоративні зали, призначені для Спілки архітекторів України, включають зали для обговорення проектів та відпочинку, що сприятиме професійному розвитку та співпраці у середовищі, що надихає. Ревалорізація замку Свірж допоможе не тільки зберегти його історичну спадщину, але й актуалізувати його функції, інтегруючи у сучасне життя суспільства. Це сприятиме розвитку туризму, поглибленню знань про культурну спадщину, підвищенню національної свідомості молоді та забезпечення замку необхідними ресурсами для подальшого утримання та розвитку.

Об'єкт проєктування: Свірзький замок.

Предмет проєктування: Ревалоризація інтер'єрів замку Свірж.

Мета проєктування: розробка концепції ревалоризації замку Свірж, яка спрямована на створення сучасного, функціонального та привабливого культурно-туристичного простору. Це завдання є вкрай актуальним, забезпечення збереження та оновлення культурної спадщини є місцем для збереження національної ідентичності та розвитку туристичного потенціалу країни. Проект спрямований на те, щоб відобразити унікальність замку, модернізувати його простір для сучасних споживачів, забезпечити максим.

Одним із головних завдань ревалорізації є інтеграція сучасних тенденцій дизайну з автентичними історичними елементами замку, що дозволяє підкреслити його унікальність та багату історію. В рамках проекту передбачено створення кількох нових функціональних зон, кожен з яких має свою специфіку та призначення.

Методи проєктування: першим методом є історичний та порівняльний аналіз. Цей метод забезпечує глибоке дослідження історії замку Свірж, його архітектурних особливостей та елементів, які надають йому унікальність. Історичний аналіз дозволяє зрозуміти еволюцію замку, його архітектурні зміни та значення в контексті культурної спадщини. Порівняльний аналіз включає вивчення аналогічних проектів ревалорізації замків у Європі, що дає можливість врахувати найкращі практики та адаптувати їх до місцевих умов. Це сприяє збереженню автентичності замку та інтеграції сучасного р

Другим методом є визначення нормативної бази. Це включає в себе вивчення та дотримання всіх відповідних стандартів, законодавчих актів та нормативних документів, що регулюють процеси реставрації та ревалорізації культурних пам'яток. Врахування нормативної документації забезпечує юридичну правомірність проекту та гарантує, що всі роботи будуть виконані відповідно до чинного законодавства, з дотриманням вимог щодо збереження історичних цінностей.

Методи проєктування інтер'єрів є наступним аспектом. Це включає в себе творчий процес розробки концепції інтер'єру, що відповідає функціональним та естетичним вимогам. Проєктування інтер'єрів враховує ергономічність, комфорт та стилеве поєднання історичних та сучасних елементів. Цей метод включає також вибір матеріалів, меблів, освітлення та декору, які підкреслюють унікальність замку та створюють гармонійний і привабливий простір для відвідувачів.

Останнім, але не менше методом є комп'ютерне моделювання. Сучасні технології не дозволяють створити детальні тривимірні моделі інтер'єру, що дає можливість візуалізувати кінцевий результат ще на етапі проєктування. Комп'ютерне моделювання перевірити різні варіанти дизайну, оцінити їх зовнішній вигляд і функціональність, а також внести додаткові корективи до початкових будівельних робіт. Це значно зменшує ризики помилок та забезпечує

Застосування цих методів у комплексі дозволяє створити проект ревалорізації замку Свірж, що враховує його історичну цінність, відповідає сучасним вимогам комфорту та функціональності, а також має високу естетичну привабливість.

Практичне значення проєктування полягає в розробці: комплексного дизайну інтер'єру, створенні нових функціональних зон і просторів з урахуванням історії об'єкта та його особливостей. Цей підхід дозволяє гармонійно поєднати багату культурну спадщину замку Свірж із сучасними вимогами та тенденціями. Основна мета полягає в тому, щоб забезпечити максимальну функціональність і комфорт для відвідувачів, зберігаючи при цьому автентичність і унікальність.

Проєктування забезпечує інтеграцію сучасних технологій, які повністю створюють ефективні та зручні умови для перебування туристів. Сюди входять сучасні системи освітлення, клімат-контроль, мультимедійні технології для навігації та інформаційного забезпечення. Використання таких технологій не лише забезпечує комфорт, але забезпечує високий рівень безпеки та енергоефективності.

Особливу увагу приділено збереженню автентичності замку. Використання автентичних матеріалів та стилістичних рішень дозволяє підкреслити історичну значущість будівлі. Відновлення оригінальних елементів декору та архітектури сприяє збереженню культурної цінності об'єкта. Завдяки цьому відвідувачі можуть відчути атмосферу минулого епохи і глибше зануритися в історію заму.

Створення нових функціональних зон, таких як ресторан, корпоративна зала, готель, сувенірна лавка, навігаційна кімната та зона коворкінгу, забезпечує різноманітність відпочинку та робить перебування в замку більш привабливим для різних категорій відвідувачів. Наприклад, ресторанна зона з автентичним інтер'єром дає можливість насолодитися місцевою кухнею в історичній атмосфері, тоді як готель забезпечує зручне проживання для туристів, які бажають залишитися на кілька днів. Корпоративна зала створює

умови для проведення ділових заходів, а сувенірна лавка та навігаційна кімната допомагають краще ознайомитися з історією замку та придбати пам'ятні сувеніри.

Таким чином, практичне значення проекту полягає не тільки в покращенні функціональності та комфорtnому замку Свірж, але й у збереженні його історичної цінності та автентичності. Інтеграція сучасних технологій та створення нових функціональних зон роблять замок привабливим для туристів та інвесторів, сприяючи його популяризації та розвитку як культурно-туристичного об'єкта.

РОЗДІЛ I. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ

1.1. Історична довідка замку Свірж

Переважна більшість дослідників вважають, що перший раз Свірж згадали в документах до 1427 р. коли місто відвідав відвідав польський король Владислав II Ягайло. Однак, одне з джерел, що збереглись з того часу, а саме журнал «Spotkania Świrzan», наводить більш ранню дату – 1416 р., саме той рік коли місто почало носити одноіменну назву із замком.

Рис.1.1.1. Внутрішній двір Свірзького замку, 2015 р.

1449 рік був важливим для замку так, як за наказом сім'ї Романовських яка на той час володіла замком, місто Свірж розмежували на одноіменне місто та село. Деякі дослідники вважають, що саме в цей час була можливість створення перших оборонних укріплень на замковій горі.

Через декілька років, замок з містом переходить у власність сім'ї Свірзьких, за припущенням ця родина взяла таке прізвище оскільки замок Свірж був їх головною резиденцією.

Будівництво замку припало на руки братів Андрея та Мартина Свірзьких завдяки яким , ранній замок був збудований у 1482 році, мав форму квадрата з приблизними сторонами 52 метри на 52 метри. На торцях будівлі виднілись 2 башти, з яких збереглась лише одна, проте завдяки потовщеним стінам під східною баштою та залишками південного фасаду ми можем з впевненістю зробити висновок про те , що існувала і друга башта. Під час масштабної перебудови була розібрана східна башта. Із загальної кількості споруджень старого замку , наразі збереглись лише стіни нижніх ярусів. Завдяки вдалому розміщенню замку на горі, з трьох сторін його захищали природній фактор такий як болото і штучно виритий глибокий рів з четвертої сторони.

Важливий етап модернізації замку та його приміщень припав на 1530 рік. Показником чого є за звичаєм вирізьблена дата «1530» на кам'яній плиті, що знаходиться з боку внутрішнього двору над воротами.

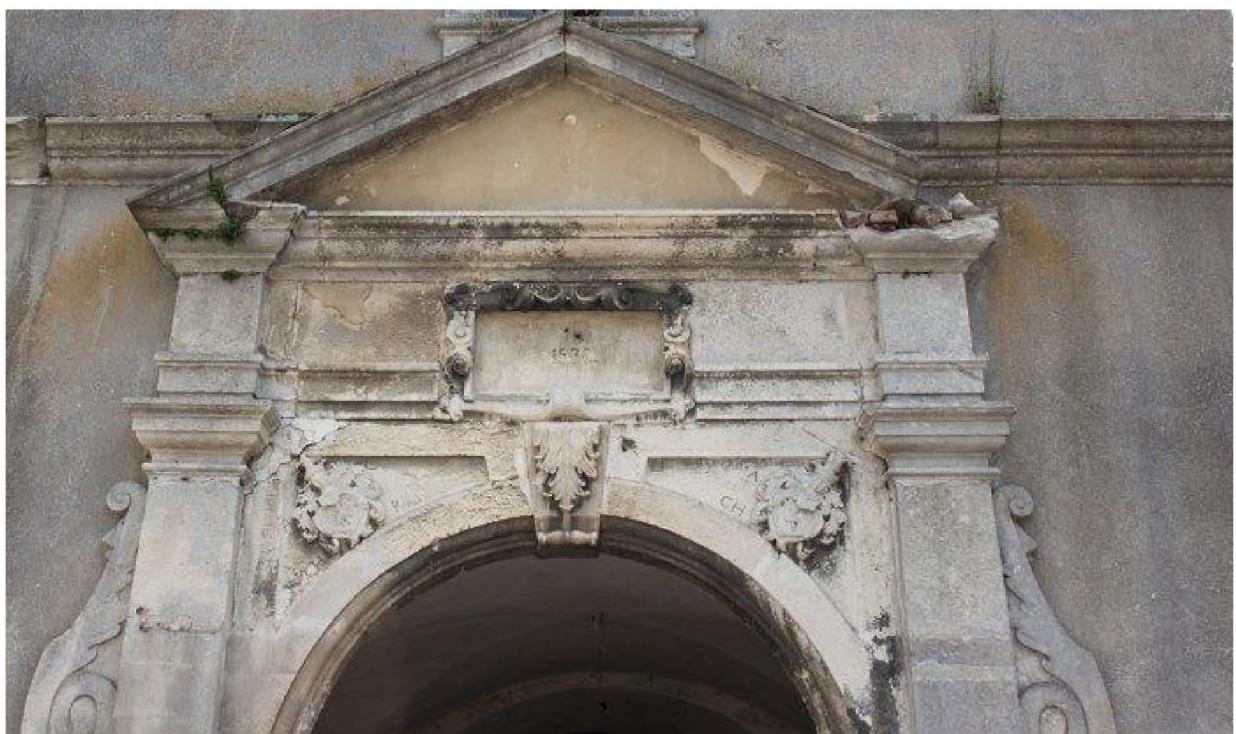

Рис.1.1.2. Вирізьблена на кам'яній плиті дата “1530” над воротами з внутрішнього двору.

1641 рік, формування основних рис замку які збереглись до теперішнього часу завдяки новому власнику – Олександру Цетнеру, що започаткував новий етап формування замкового комплексу. На час зміни власника замок мав застарілий вигляд та не міг забезпечити належного захисту. Одним з головних факторів які відіграли роль для укріплення замку були події українсько-польської війни 1648-1654 років, коли фортецю кількаразово здобували козацькі загони, а одного разу спалили татари.

Для роботи над укріпленням замку було запрошено відомого архітектора Павла Гродзінського який раніше спроектував проект Королівського арсеналу в місті Львів. Завдяки його роботі замок Свірж витримав татарські наскоки у 1672 та 1675 роках і багатоденну облогу турецьких військ.

Роберт де Лямезан Салінс – генерал польської армії – новий власник замку з 1907 року до 1930. Людина завдяки якій було реставровано та прикрашено сам замок і його інтер'єри. Генерал використав власну колекцію творів мистецтв для прикрашення інтер'єру замку.

Рис.1.1.3. Власник Свірзького замку генерал Роберт Лямезан де Салінс, фото 1920-х років. Матеріали польського архіву «Narodowe Archiwum Cyfrowe».

Граф Роберт відновив процес реставрації після війни, для роботи над якою він взяв трьох російських військовополонених, що відтворювали знищенні

розетки, портали , орнаменти на стелях, за фото і малюнками що були збережені.

Також окрім реставрації граф змінив дахи башт за висотою та додав більше характеру бароко.

За описаною вище системою відмітки важливих дат, на пам'ять про зроблену реставрацію, додали нову меморіальну плиту над зовнішнім головним порталом замку з написом на латині: «HAEC-DOMUS-TEMPORE-BELLI-COMBUSTA-ANNO-DOMINI-MCMXVII-REEDIFICATA» («Цей дім під час війни згорів, в році Господньому 1917 відновлений»)

Рис.1.1.4.Нова меморіальна плита на головному порталі замку із написом на латині: «HAEC-DOMUS-TEMPORE-BELLI-COMBUSTA-ANNO-DOMINI-MCMXVII-REEDIFICATA».

Після смерті Роберта де Ляmezана до 1939 року реставрацією замку займався його зять – граф Тадеуш Комаровський, проте з після початку другої світової війни, замок залишився без офіційного господаря.

Сучасна культурна пам'ятка національного значення за радянських часів використовувалась як школа для трактористів, від повного занепаду замок

врятувало те, що тут планували зробити будинок творчості Союзу архітекторів, тому стан фортеці загалом не поганий навідмінно від інших замків-руїн в Україні.

Рис.1.1.5. Внутрішні приміщення Свірзького замку, 2015 р.

Проте через довгі та кволі спроби реставрування замку (1973-1993), внутрішнє планування частково змінилось, та замість просторих залів з'явились малі кімнати.

Після настання незалежності України в 2009 році, кабінет міністрів вніс замок Свірж до списку об'єктів які можна надати в довгострокову оренду приватній особі на пільгових умовах, проте орендатор зобов'язується відновити замок за власні кошти або кошти інвесторів і на противагу цього він має право отримувати доходи від використання пам'ятки архітектури.

1.2. Характеристика замку Свірж

Замок Свірж це культурно-історична пам'ятка, що є об'єктом архітектурної спадщини та несе в собі історичну та культурну цінність для України. Він зберігає в собі велику історію різних епох, родів та народів.

Завдяки розробці проєкту з ревалоризації замку є можливість оновити його зовнішнє та внутрішнє середовище, створити умови для сучасного використання , що буде приносити кошти на його утримання та модернізацію, а також популяризує даний вид відновлення та утримання замків, що буде сприяти підвищенню туризму в країні та покращення її економічного становища.

1.3. Сучасні тенденції ревалоризації інтер'єрів замків за кордоном.

В другій половині 20-го століття особливу популярність почало набирати явище ревалоризації по відношенню до замків, в цей час країни за кордоном звернули свою увагу на збереження культурної спадщини та відновленні історичних будівель, тому влада почала спонукати інвестувати в цей напрям відновлення історико-культурних будівель.

Пік ревалоризації замків в Європі припав на 1980-1990-ті роки. Неймовірний інтерес та активність в цьому аспекті проявили такі країни як: Франція, Німеччина, Іспанія, та Велика Британія. Сенс ревалоризації замків у Європі в ті часи полягав в зміні функціоналу замку, збільшення його доступності та популяризації. До прикладу, вони перетворювали замки на музеї, готелі, культурні центри та місця для проведення таких заходів як конференції, лекції та інше. Такі дії добре впливали на економічну складову як самого об'єкта так і країни, за рахунок того , що об'єкт ставав доступним для туристів , що приносили кошти за відвідування, таким чином замок отримував кошти на утримання та покращення в подальшому, а країна отримувала більший коефіцієнт відвідування іноземними туристами, що збільшували прибуток країни.

Подібний процеси з ревалоризації замків підтримували такі міжнародні організації як ЮНЕСКО, що активно сприяє збереженню та захисту культурних пам'яток по всьому світу. Завдяки такому підходу по збереженню та відновленню замків, багато країн змогли зберегти свою історичну спадщину

та відкрити додаткові туристичні та культурні місця, що зрештою допомогло з розвитком місцевої економіки.

Отже, для того , щоб розробити успішний сучасний проект з урахуванням, всіх можливих деталей та нюансів, потрібно провести аналіз закордонних аналогів та виходячи із зібраної інформації необхідно створити багатофункціональний простір та належні умови для обслуговування, щоб об'єкт проектування став потужним центром тяжіння туристів та інвесторів.

Одними з найяскравіших прикладів із ревалоризації замків є замок Монжуїк в Барселоні, Єпископський замок Хаапсалу, Естонія та замок Моріцбург у місті Галле.

Перший для розгляду та аналізу змін та нововведень під час процесу ревалоризації замкового середовища став замок Монжуїк в Барселоні, що збудований на пагорбі Монжуїк як стара бастіонна фортеця

1640 рік закладення перших фундаментів для укріплень. У 18 столітті замок набув сучасного вигляду.

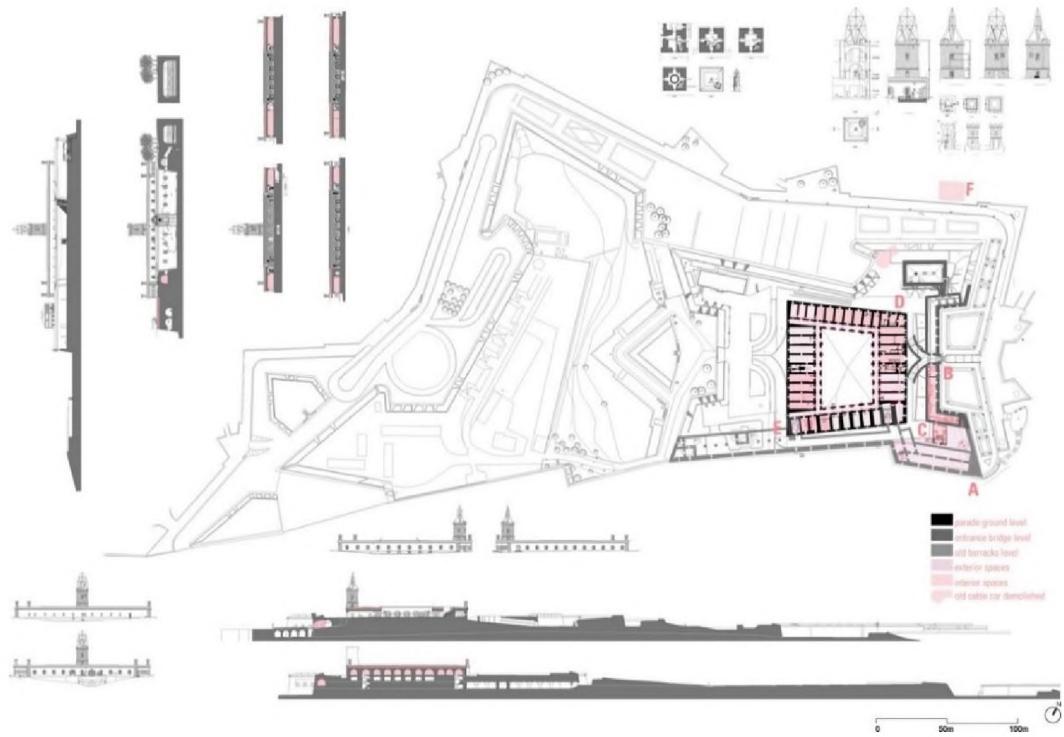
Після передачі замку муніципалітету Барселони в 2007 році, були проведені роботи з відновлення замку та перетворення його на культурно-

освітній осередок міста змінивши його першочергове призначення.

Рис. 1.3.1. Замок Монжуїк. Барселона, Іспанія, 2018

В першу чергу після того як замок передали муніципалітету, почалось відновлення оглядового майданчика , бастіону Сан-Карлес, адаптація старих артилерійських складів , що буде використовуватись в подальшому для

туристів та створення нового ядра для комунікацій.

Рис.1.3.2. Первінний генеральний план Замку Монжуїк.

Завдяки побудові нового ядра з'явилась можливість зв'язати три найважливіші рівні комплексу, що відіграто значну роль у доступі до більшої частини комплексу, що за своєю сутністю були задумані як неприступні місця.

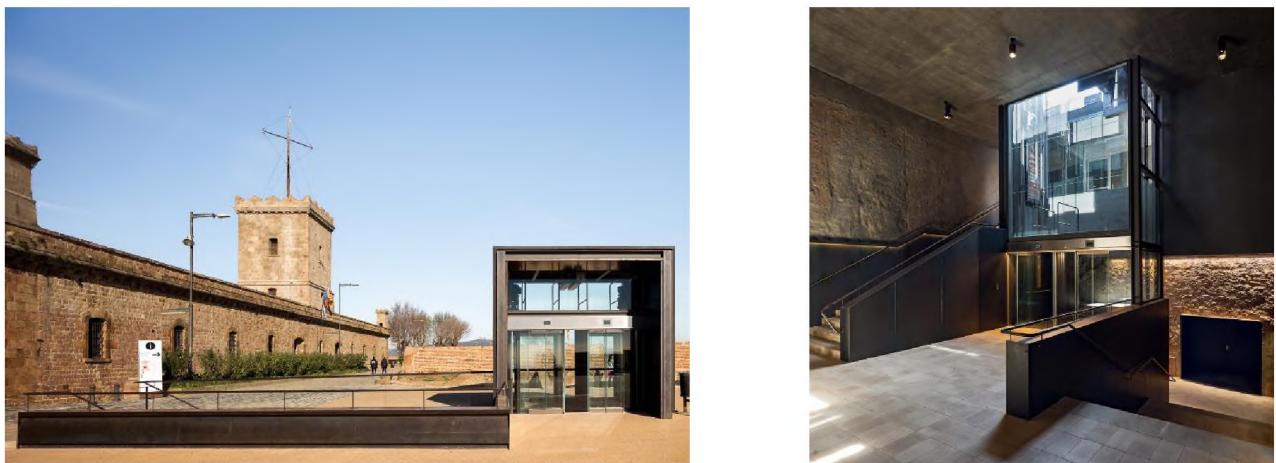

Рис.1.3.3. Комунікаційне ядро замку Монжусік ззовні та в середині.

Конструкція ядра складається із сходів і двох ліфтів, які з'єднують різні рівні замку та відкривають доступ до серця бастіону Сан-Карлеса. Ядро розміщується у вільному просторі схожим на будівлю де функціонують ліфти та сходи, що врізаються в землю.

Рис.1.3.4. Вхідна зона замку Монжусік, вигляд інтер'єру

У внутрішнього оздоблення вхідної зони було використано цеглу по вигляду схожа до автентичної цегли на фасаді заму, великі скляні перегородки між відділами для легкого розділення зон.

Рис. 1.3.5. Другий ракурс вхідної частини у замку.

У внутрішнього оздоблення вхідної зони було використано цеглу по вигляду схожа до автентичної цегли на фасаді заму, великі скляні перегородки між відділами для легкого розділення зон. Як елемент дизайну додали інформаційний стенд про замок та навігаційні позначки на дверях перегородки. Підлога виконана із бетону та не привертає зайвої уваги, що дає змогу зосередитись на самій красі та унікальності замку.

Рис. 1.3.6. Медіа зала в замку.

В замку є приміщення для туристів, що включають в себе нові виставкові зали та аудіовізуальні простори. Відновлення оглядового майданчика та

просторів головного майданчику дало змогу створити місця для виставок, конференцій та інших заходів. Нові елементи не порушують сприйняття оригінальних просторів, а конструктивні рішення підкреслюють архітектурну спадщину.

Наступним прикладом закордонного досвіду з ревалоризації є Єпископський замок Хаапсалу, що територіально розміщується в Естонії. Будівництво даного замку розпочалось в 13 столітті, проте через довгу та багату історію вже в 17 столітті мури мали вигляд руїн.

Концепція проєкту з ревалоризації Єпископського замку полягала в створенні настінного маршруту по стінам фортеці та всередині приміщень, також розроблено оглядову зону в якій на територію фортеці можна поглянути згори.

Рис.1.3.7. Єпископський замок Хаапсалу, Естонія, 2019.

Перше, що потрапляє в очі коли знаходишся на території замку це звивисті сходи по більшій частині стін з елегантним павільоном який доречно їй елегантно доповнює старовину замку.

Рис.1.3.8. Сходи закріплені в стіну для додаткового маршруту по замку для кращого ознайомлення.

Конструкція сходів закріплена за допомогою системи консолей з урахуванням особливостей об'єкту та мінімізуванням школи для нього під час

монтажування даної системи.

Рис.1.3.9. Розріз замку із показом приміщення та розміщенням сходів по периметру.

Сходовий маршрут дуже добре вписаний з архітектурної точки зору, конструкція сходів виготовлена з листкової сталі в мінімалістичному стилі, в поєднанні з перлами виконаними з металевого профілю та сітки, надає відчуття легкості та непомітності цьому середовищі.

Завдяки новому павільйону був створений зв'язок різних рівнів замку за рахунок його розміщення нарівні з внутрішнім двором.

Завдяки відкритому плануванні павільйону, приміщення добре освітлене та легкодоступне також має два насірільні викиди, один в бік входу, один в бік двору.

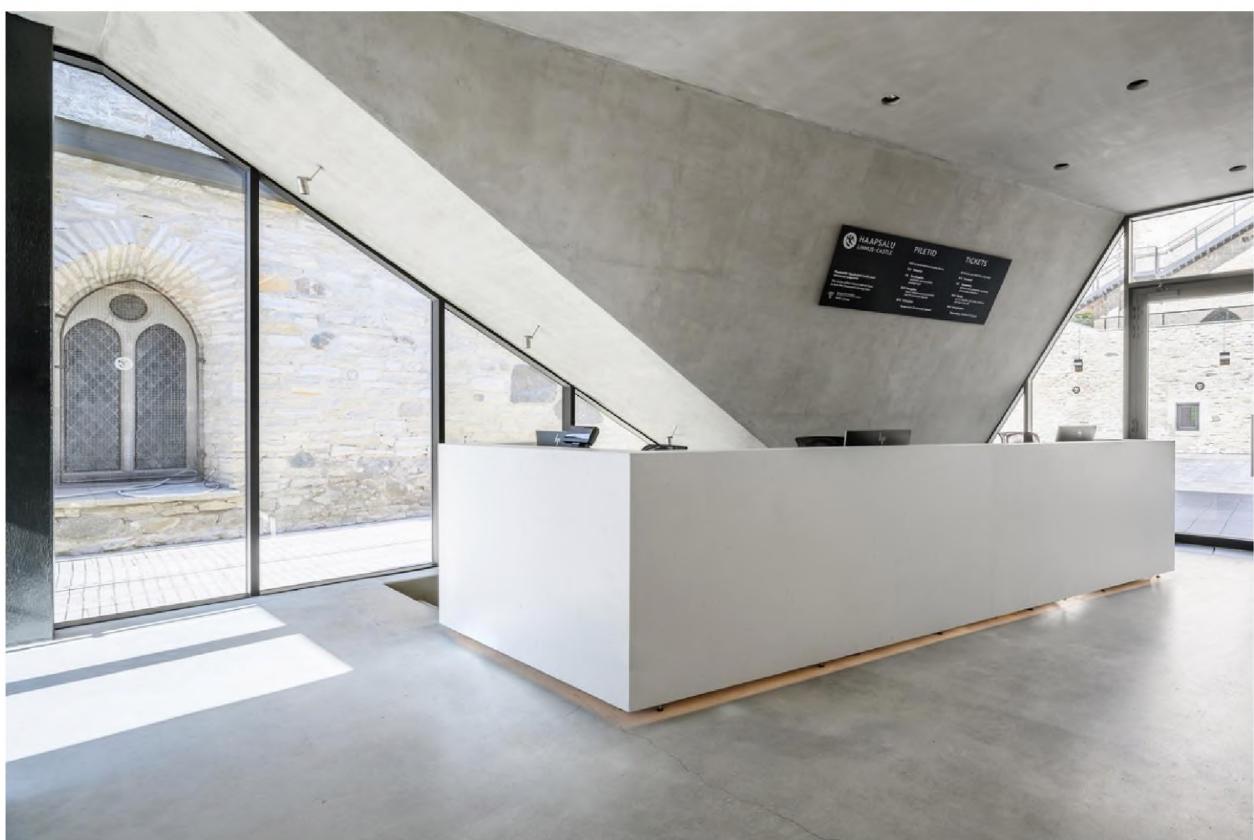

Рис.1.3.10. Внутрішній інтер'єр павільйону

Після ревалоризації у 2019 році внутрішнє приміщення павільйону Єпископського замку Хаапсалу в Естонії стало сучасним і багатофункціональним простором, що зберігає історичну атмосферу. Інтер'єр павільйону включає збережені автентичні архітектурні деталі, такі як

старовинні кам'яні стіни та дерев'яні балки, які були ретельно відреставровані. Освітлення приміщення забезпечується енергоефективними світлодіодними лампами, які підкреслюють архітектурні деталі і створюють відповідну атмосферу.

Рис.1.3.11. Оздоблення внутрішніх приміщень замку

Виставкові приміщення в реставрованій частині руїн характеризуються похмурістю та нависаючими елементами. Сучасне додавання до комплексу виконане з повагою до історичної архітектури, сприяючи глибшому розумінню її значущості.

Сучасний музейний простір, який розповідає про багату історію замку та роль яку він відігравав у середньовіччі. Для виставок використовують інтерактивні дисплеї та мультимедійні екрани, що дозволяють відвідувачам взаємодіяти з експонатами та дізнатися більше про історичні події через віртуальні тури та 3D-моделі.

Рис.1.3.12. Внутрішній інтер'єр експозиційного приміщення

Інтер'єр приміщення був оснащений сучасним освітленням, яке підкреслює архітектурні деталі, такі як кам'яні стіни та дерев'яні балки. Було встановлено системи клімат-контролю для забезпечення оптимальних умов збереження історичних артефактів та комфорту відвідувачів.

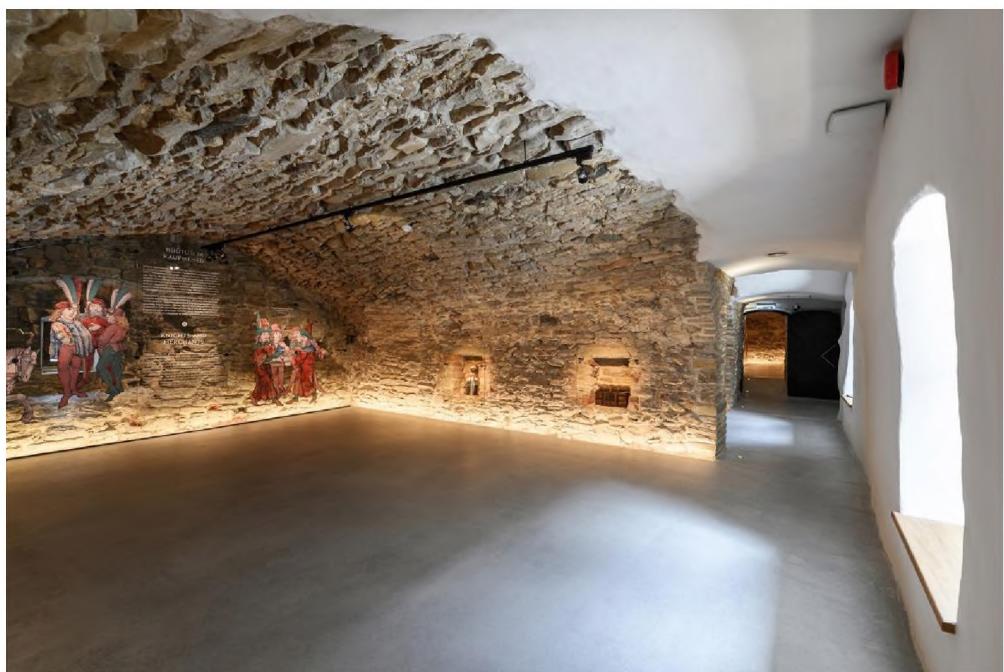

Рис.1.3.13. Внутрішній інтер'єр експозиційного приміщення , 2 зал

В експозиційному приміщені збережено і відновлено історичні

декоративні елементи, що додають автентичності атмосфери.

Останній та не менш вдалий проект з ревалоризації замку – Замок Моріцбург , Німеччина.

В місті Галле розміщується цінний зразок готичної військової архітектури, ,яка є досить типовою для Німеччини в кінці 15 століття. Під час Тридцятилітньої війни було часково зруйновано північне та західне крило замку, проте, не дивлячись на це замок зберіг більший відсоток первинних рис, а саме: центральний двір, три круглі вежі з чотирьох ,які знаходяться в кутах замку та навколоїшню стіну. З моменту руйнування замку, за винятком проекту Карла Фрідріха Шінкеля 1828 року, довгий час не проводилося жодних комплексних робіт з модифікації та розширення давньої руїни, де розташували художній музей з 1904 року.

Рис.1.3.14. Зовнішній вигляд замку у сучасному стані після ревалоризації

Після того як з'явилася необхідність з розширення виставкового простору, іспанське архітектурне бюро - Nieto Sobejano Arquitectos, зробили проектну пропозицію даху, яка мала вигляд великої складеної платформи , що має підйоми і ламані елементи, така форма даху сприяє введенню природного світла в середину та створення додаткової площі для розміщення картин. Підлога замку залишилась оригінальною та незмінною.

Завдяки даній розробці збільшилась кількість вільного простору на першому рівні без зайвих конструкцій та створення унікального місця для виставки.

Рис.1.3.15. Дах після процесу ревалоризації

Рис.1.3.16. Вигляд даху після ревалоризації, верхній ракурс

Рис.1.3.17. Коридор

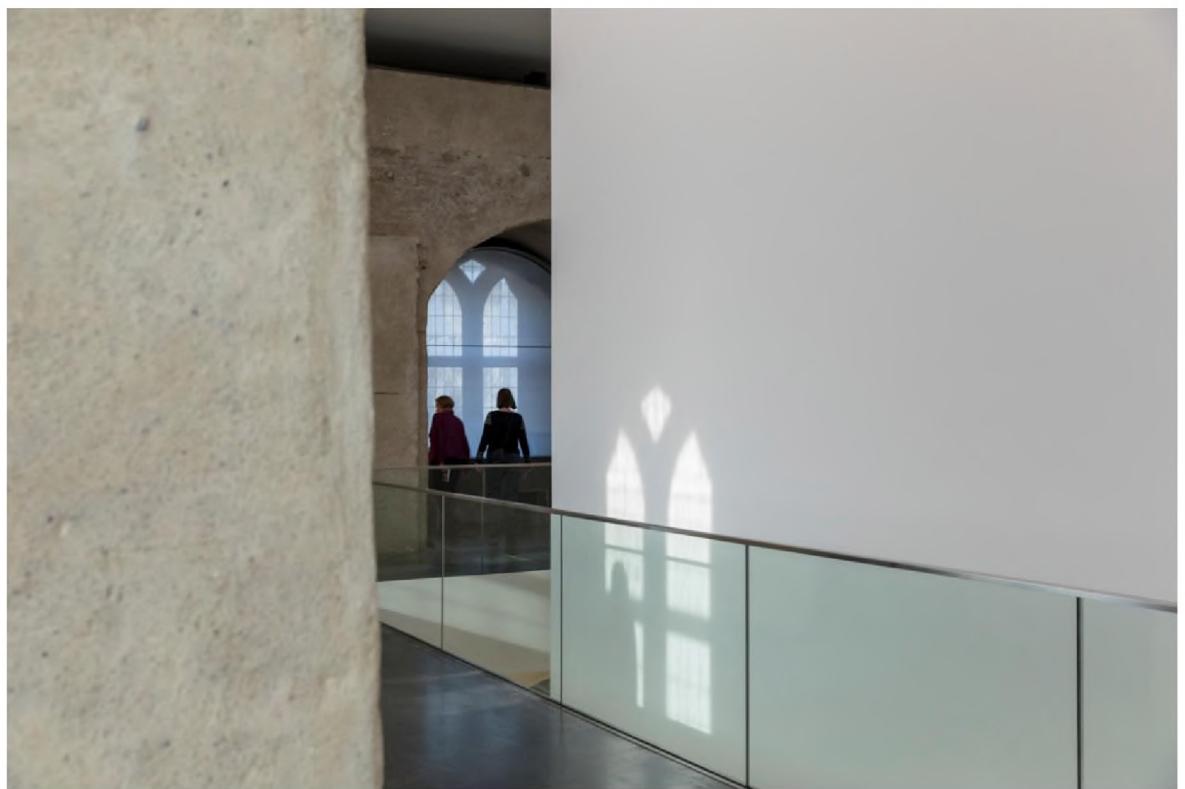

Рис.1.3.18. Другий виставковий поверх

Внутрішній простір поєднує в собі оригінальні архітектурні елементи з сучасними доповненнями, створюючи унікальну атмосферу, що відображає як

минуле, так і сучасність. Старовинні кам'яні стіни, арки, віконні отвори та дерев'яні балки були ретельно відреставровані, підкреслюючи автентичність і історичну значимість замку.

Рис.1.3.19. Виставкова зала , вигляд з другого поверху

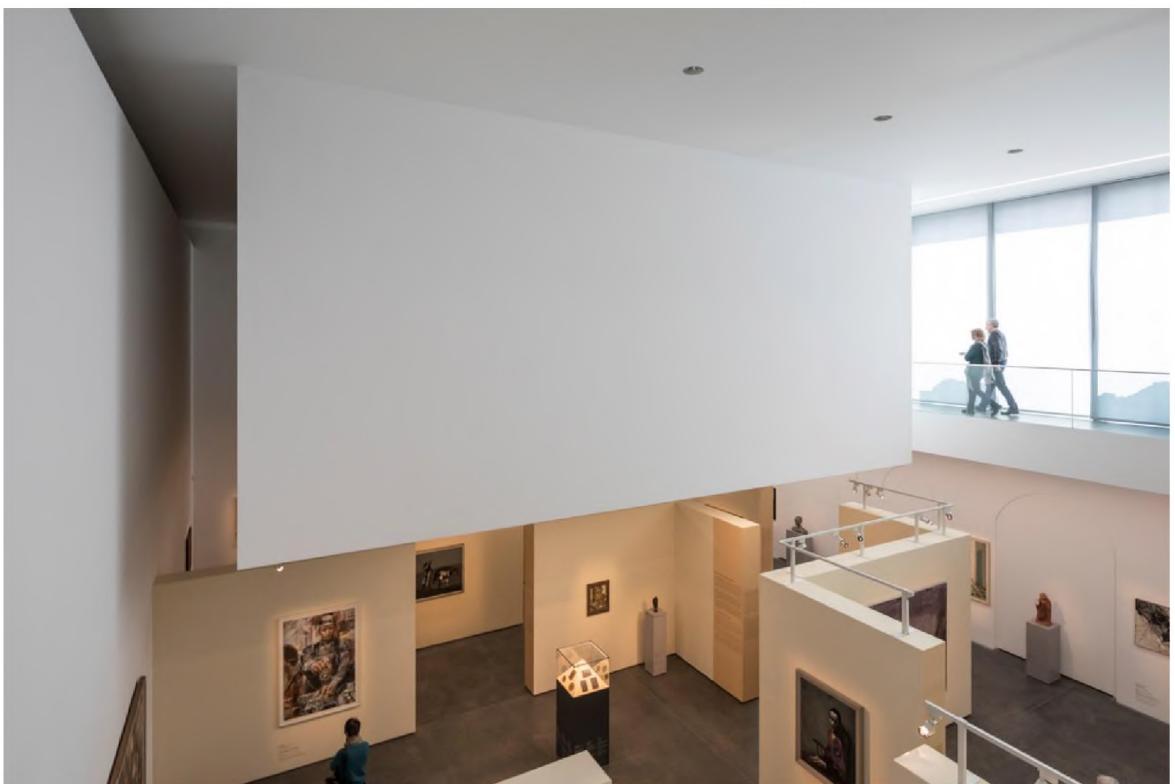

Рис.1.3.20. Виставкова зала, другий поверх (ракурс зверху)

Приміщення було адаптовано для розміщення постійних та тимчасових виставок. Сучасні вітрини та стенди підкреслюють історичні експонати, забезпечуючи їхню збереженість та доступність для відвідувачів. У замку створено галереї для демонстрації художніх творів, які відображають як історичне мистецтво, так і сучасні роботи.

Рис.1.3.21. Виставкова зала (ракурс з балкону другого поверху)

Старовинні кам'яні стіни, арки, віконні отвори та дерев'яні балки були ретельно відреставровані, підкреслюючи автентичність і історичну значимість замку.

Оновлений інтер'єр замку Моріцбург у місті Галле після ревалоризації став чудовим прикладом поєднання історичної величі з сучасними зручностями та технологіями. Цей простір тепер служить не лише як пам'ятка архітектури, але й як сучасний культурний центр, який приваблює численних відвідувачів та забезпечує їхнє комфортне перебування.

Ревалоризація замків за кордоном демонструє успішне поєднання збереження історичної спадщини з впровадженням сучасних технологій та зручностей, що робить ці об'єкти привабливими для широкої аудиторії. Реконструйовані замки, такі як Монжуїк у Барселоні, Єпископський замок у Хаапсалу та замок Моріцбург у Галле, стали сучасними культурними центрами. Відновлення архітектурних деталей, збереження автентичних елементів декору та впровадження сучасних систем клімат-контролю та освітлення забезпечують як збереження історичних цінностей, так і комфорт відвідувачів.

1.4. Сучасні тенденції ревалоризації інтер'єрів замків в Україні

Ревалоризація інтер'єрів замків в Україні набуває дедалі більшого значення у збереженні культурної спадщини та розвитку туризму. Сучасні тенденції включають реставрацію з використанням сучасних технологій, інтеграцію мультимедійних елементів, адаптацію під культурні та громадські потреби. Нижче наведені конкретні приклади ревалоризації українських замків .

Замок Паланок у Мукачеві є одним із найвідоміших українських замків, який пройшов через значні роботи з ревалоризації.

Рис.1.4.1. Замок Паланок у Мукачеві

Інтер'єри замку були оновлені, зберігаючи історичні деталі та додаючи сучасні елементи та використовуючи сучасні матеріали для відновлення стану інтер'єрів.

У приміщеннях замку відкрито музей, де представлено історію регіону та самого замку, а також художні галереї.

Рис.1.4.2. Музейна частина в замку Планку.

При ревалоризації інтер'єрів Замку Паланок було збережено автентичні кам'яні стіни, арки та інші архітектурні елементи. Ці елементи були ретельно відреставровані, щоб підкреслити історичний характер приміщень.

Рис.1.4.3. Прохід в верхній двір замку.

Яскравим прикладом добре відреставрованих стін та арок є прохід в верхній двір замку Паланку.

Рис.1.4.4. Музейна зала з інтерактивними дисплеями та проекторами.

В замку встановлено інтерактивні дисплеї та аудіогіди, які надають відвідувачам інформацію про історію замку та його мешканців. Мультимедійні екскурсії дозволяють зануритися в атмосферу середньовіччя.

Рис.1.4.5. Музейна зала з макетами замків та стендаами з інформацією.

Відкрито кілька музейних залів, де представлені артефакти, картини та інші історичні предмети. Виставки організовані з використанням сучасних виставкових стендів та підсвічування, що підкреслюють експонати.

Чудовим прикладом успішної ревалоризації замку в Україні також є Замок Радомисль. Інтер'єри замку були відновлені з використанням автентичних матеріалів і методів, а також інтеграцією сучасних елементів дизайну. Замок був перетворений на музейний комплекс, до складу якого входять музей домашньої ікони, концертний зал та готель. Тут регулярно проводяться культурні заходи, концерти та фестивалі, які приваблюють туристів з усієї країни.

Рис.1.4.6. Замок Радомисль, Житомирська область, місто Радомишль.

Замок Радомисль є яскравим прикладом успішної ревалоризації. Інтер'єри замку були відновлені з використанням автентичних матеріалів і методів, а також інтеграцією сучасних елементів дизайну. Замок був перетворений на музейний комплекс, до складу якого входять музей домашньої ікони, концертний зал та готель. Тут регулярно проводяться культурні заходи, концерти та фестивалі, які приваблюють туристів з усієї країни.

Рис.1.4.7. Музей домашньої ікони

Експозиційні зали музею прикрашають сотні ікон, розміщених у спеціально створених вітринах, що забезпечують їх збереженість та безпеку. Освітлення в музеї було модернізовано для підкреслення художньої цінності ікон, зберігаючи при цьому м'яке, природне світло, що створює атмосферу затишку та духовності.

Рис.1.4.8. Реконструкція в'язниці

Рис.1.4.9. Експозиції у В'язній вежі.

Вежа налічує в собі як експонати деякі копії давніх картин та гравюр з пейзажем замку. Найстаріша з них – копія ікони першої половини XVIII століття. Тут також висять стародавні карти Волині. На верхніх поверхах – виставка старих ключів, замів, пляшечок тощо.

Також завдяки ревалоризації у замку з'явились додаткові зони та функції , що сприяють додатковій популяризації замку, та заробітку для його утримання та розвитку.

Перша з функцій , що з'явилась в замку це Бутік-готель «*Via Regia*» розташований у самому серці Замок Радомисль та входить до переліку 100 найкращих готелів України. Готель складається з 10 кімнат, кожна з яких має неповторну атмосферу та ексклюзивний історичний інтер’єр. Комфорт та затишок створює поєднання антикварних речей та зручностей ХХІ століття. Побувавши у даному готелі, ви зможете відчути епоху кільканадцяти століть назад і казковий дух цього місця.

Рис.1.4.10. Гостьові апартаменти на честь блаженного Вінцентія Кадлубка – архієпископа краківського, польського історика і літописця

Єдиний в Україні Музей української домашньої ікони та старожитностей

«Душа України» територіально розташовується саме в замку Радомисль.

*Рис.1.4.11. Музей української домашньої ікони та старожитностей
«Душа України»*

Музейний фонд налічує в собі приблизно 5000 одиниць. Okрім ікон, музей також налічує експонати такого типу як: дерев'яні скульптури, антикварні люстри, картини, меблі, оригінальні старовинні фотографії, колекція прасок, предмети старовини. Завдяки цьому місцю у вас буде змога відправитись в минуле та відчути на дотик кожну річ з давніх віків.

Даний музей функціонує за допомогою спонсорстві меценатів та коштів від придбаних квитків, завдяки цьому є можливість зберегти культурну та історичну спадщину.

«VIA REGIA – Дорога королів» неймовірний ресторан , що розміщується в неймовірному замку, працює для справжніх поціновувачів автентичної української кухні.

Інтер'єр ресторану переносить вас у давнину крізь століття в атмосферу князівських трапез.

Завдяки діяльності ресторану , замок отримує додаткові кошти на збереження та реставрацію предметів в музеях , що знаходяться на території замку.

Рис.1.4.12. Зала ресторану

Трапеза за справжнім дубовим столом при свічках, як у часи короля Артура.

Лише уявіть собі: низькі стелі, масивні дубові меблі, приглушене світло, запах тліючої деревини з печі, старовинна музика.

Рис.1.4.13. Зала зі справжнім каміном

Одним з головним центрів уваги в замку Радомисль, є справжній камін , який зігриває все приміщення та надає відчуття затишку та тепла, також в залі знаходиться колекція старовинних музичних інструментів і рояль який сам грає.

Окрім того, що вже є описано вище, адміністрація та власники замку ввели додаткові функції для відвідувачів , що збільшує прибуток у декілька раз, до прикладу : проведення різних конференцій та зустрічей, проведення весілля та фестивалей, екокурортів з різними програмами на тиждень та проживанням у замку.

Висновки до першого розділу

1. Історичний аналіз Замку Свірж, розташований у Львівській області показав, що у ході своєї історії (з XV століття), споруда зазнала численних перебудов та реставрацій, зберігаючи елементи готичного, ренесансного та барокового стилів. Замок класифікується як оборонна споруда, яка також виконувала житлові та адміністративні функції. Наразі Замок у жахливому занедбаному стані, в якому працює та частково відновлені 5-10% приміщень від усіх наявних. Приміщення відіграє роль виставкової зали.

2. Порівняльний аналіз закордонних аналогів виявив наступні тенденції з ревалоризації замків: заміна стандартної реставрації на відновлення та модернізацію історичних пам'яток, а також інтеграція їх в сучасність. Яскравим прикладом ревалоризації є Замок Моріцбург у Німеччині, замок Монжуїк в Іспанії та Єпископський замок Хаапсалу в Естонії успішно адаптували свої історичні споруди під сучасні культурні та туристичні потреби. Ці приклади демонструють, як грамотна ревалоризація та інтеграція сучасних функцій можуть вдихнути нове життя в історичні пам'ятки, перетворюючи їх на популярні туристичні об'єкти та культурні центри.

3. Порівняльний аналіз ревалоризованих замків в Україні виявив наступні особливості більшість замків модернізують під сучасність та сучасні потреби туристів. Вдалі приклади ревалоризації замків, зокрема, замок Паланок в Мукачеві та замок Радомисль в Житомирській області. Паланок був відновлений та перетворений на музей, що приваблює тисячі туристів щороку. Замок Радомисль відомий своїм унікальним музеєм домашніх ікон та активною культурною програмою, що робить його важливим центром культурного життя регіону.

4. Зараз ревалоризація замків є надзвичайно важливою з кількох причин. По-перше, вона сприяє збереженню історичної спадщини, яка є невід'ємною частиною національної ідентичності. По-друге, відновлені замки можуть стати потужними туристичними атракціями, що сприятиме економічному розвитку регіонів. По-третє, ревалоризація замків дозволяє

створити нові культурні та освітні простори, які будуть корисні для місцевих громад та сприятимуть розвитку культурного туризму.

5. Завдяки аналізу закордонного та українського досвіду ревалоризації замків, ми визначили найкращі функції, які допоможуть замку Свірж процвітати та стати дуже популярним серед відвідувачів.

В замку буде створено ресторан, де гості зможуть насолоджуватися вишуканими стравами, готель для комфорtnого проживання, коворкінг зона для роботи в історичній атмосфері, навігаційна кімната для ознайомлення з територією замку, сувенірна лавка з унікальними пам'ятками та корпоративна зала для проведення ділових заходів.

Дані функції забезпечать замку Свірж нове життя, роблячи його привабливим для туристів, бізнесменів та місцевих жителів.

РОЗДІЛ II. НОРМАТИВНА ТА ЗАКОНОДАВЧА БАЗА ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕР'ЄРІВ В КУЛЬТУРНО ІСТОРИЧНИХ ПАМ'ЯТКАХ

2.1. Посилання на нормативні документи

Нормативна документація, така як Державні будівельні норми (ДБН), є набором документів, які встановлюють стандарти, правила, критерії та загальні принципи для різних видів діяльності, таких як проектування, будівництво, експлуатація та реконструкція будівель і споруд. Ці документи регулюють різні аспекти будівництва, забезпечуючи безпеку, якість, ефективність та відповідність законодавчим вимогам.

1. ДБН В.2.2-3:2018 "Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвіллєві заклади":

Відношення до теми: Вказаний ДБН визначає вимоги до проектування, будівництва і експлуатації культурно-видовищних та дозвіллєвих закладів, до яких можна віднести ресторани, готелі, сувенірні лавки тощо. Він допоможе забезпечити відповідність інтер'єру замку Свірж сучасним стандартам та вимогам для створення комфортного та привабливого середовища для відвідувачів.

2. ДБН В.2.2-10:2018 "Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я":

Відношення до теми: ДБН, що стосується вимог до проектування та будівництва закладів охорони здоров'я, але також містить важливі вимоги до архітектурного середовища, освітлення та санітарії, які можуть бути застосовані при ревалоризації інтер'єрів замку Свірж для створення простору, який відповідає сучасним стандартам здоров'я та безпеки.

3. ДБН В.2.5-28:2018 "Природне і штучне освітлення":

Відношення до теми: Даний ДБН містить вимоги до освітлення приміщень, що є важливим аспектом при розробці інтер'єру будь-якого приміщення, включаючи замок Свірж. Відповідне освітлення допоможе

створити комфортну та привабливу атмосферу для відвідувачів у нових спроектованих зонах.

4. ДБН В.1.1-7:2016 "Пожежна безпека об'єктів будівництва":

Відношення до теми: Для визначення вимог до забезпечення пожежної безпеки, використовується цей ДБН, що є критично важливим аспектом при розробці інтер'єру будь-якого будівельного об'єкту, включаючи замок Свірж. Відповідне планування та обладнання можуть забезпечити безпеку в разі виникнення пожежі та допомогти зберегти історичний об'єкт.

5. ДБН В.2.3-12:2019 "Загальні вимоги до проектування, будівництва та експлуатації об'єктів роздрібної торгівлі":

Відношення: Цей ДБН встановлює вимоги до проектування та будівництва об'єктів роздрібної торгівлі, таких як магазини, сувенірні магазини тощо. Він може бути корисним при розробці інтер'єрів сувенірної лавки в замку Свірж.

Для розробки меблів, таких як дивани, комоди та журнальні столики, можна використовувати ряд Державних будівельних норм (ДБН), які мають пряме відношення до дизайну і конструкції меблів. Ось деякі з них:

1. ДБН В.2.4-4:2019 "Меблі. Загальні вимоги до проектування, конструкції та виготовлення":

Цей ДБН містить загальні вимоги до розробки та виготовлення меблів, включаючи конструктивні та ергономічні аспекти. Він встановлює стандарти щодо якості, безпеки та естетики меблів.

2. ДБН В.2.4-6:2019 "Меблі для житлових та громадських будівель":

Цей ДБН визначає вимоги до проектування та виготовлення меблів для використання в житлових та громадських приміщеннях. Він містить рекомендації щодо ергономіки, матеріалів та конструкцій для забезпечення комфорту та функціональності меблів.

Закон України "Про охорону культурної спадщини" - цей закон визначає правові засади охорони, використання, відтворення та відновлення пам'яток культурної спадщини в Україні.

Положення про реставрацію і реконструкцію об'єктів культурної спадщини - нормативний документ, який встановлює правила та процедури проведення реставраційних та реконструкційних робіт на об'єктах культурної спадщини.

Нормативна документація, зокрема Державні будівельні норми (ДБН), є невід'ємною частиною будівельної сфери, яка встановлює стандарти, правила та принципи для будівництва, реконструкції та експлуатації будівель і споруд. Вона визначає вимоги до безпеки, якості, ефективності та відповідності законодавчим нормам. Правильне використання цієї документації допомагає забезпечити створення сучасних, комфортних та безпечних просторів, зокрема в історичних будівлях, таких як замок Свірж, сприяючи їхній ревалоризації та збереженню культурної спадщини.

2.2. Вимоги до функціонального та об'ємно-просторового вирішення

При ревалоризації інтер'єрів замку Свірж важливо враховувати наступні вимоги до їх функціонального та об'ємно-просторового вирішення:

1. Збереження історичного характеру:

Важливо зберегти та відновити оригінальні архітектурні елементи замку, такі як старовинні стіни, вежі, арки та стелі, з мінімальним втручанням в їхню структуру.

Відповідний ДБН : ДБН В.2.2-22-2008 "Проектування громадських будинків і споруд", Розділ 4.3 "Охорона історичних споруд та пам'яток".

Цей документ містить вимоги до збереження та реставрації історичних будівель, зокрема, замків та палаців, з метою збереження їхньої архітектурної цінності та історичного характеру.

2. Адаптація до сучасних потреб:

Врахуйте потреби сучасного користувача, забезпечуючи комфорт та зручність використання приміщень замку. Наприклад, створіть зони для відпочинку, роботи та розваг, які відповідають сучасним стандартам.

Відповідний ДБН: ДБН В.2.2-9:2018 "Громадські будівлі та споруди. Розділ.1 Основні положення". Цей документ містить загальні вимоги до проектування громадських будівель, включаючи необхідність адаптації до сучасних потреб користувачів.

3. Функціональне планування:

Розгляньте оптимальне розташування та функціональне призначення кожного приміщення замку, забезпечуючи логічний та зручний потік руху в середині будівлі.

Відповідний ДБН: ДБН В.2.2-22-2008 "Проектування громадських будинків і споруд", Розділ 3 "Основні вимоги до функціонального планування".

Цей документ містить вимоги до функціонального планування громадських будівель, включаючи розміщення приміщень та їхню функціональну взаємодію.

4. Ефективне використання простору:

Максимально використовуйте всі доступні просторові можливості замку, включаючи розширення приміщень та оптимізацію їхньої конфігурації для задоволення різноманітних потреб.

Відповідний ДБН: ДБН В.2.2-22-2008 "Проектування громадських будинків і споруд", Розділ 2 "Основні положення щодо забудови та планування територій".

Цей документ містить вимоги до ефективного використання будівельних ділянок та просторового планування громадських будівель.

2.3 Вимоги до освітлення у громадських закладах.

Зважаючи на різноманітність приміщень, які планується спроектувати у замку та їх функціональне призначення, вимоги до освітлення можна сформулювати наступним чином:

1. Ресторан:

Естетичне та затишне освітлення, що створює атмосферу для приємного харчування та відпочинку.

Використання світильників з плавним світлом для створення рівномірного освітлення на столиках та вздовж проходів.

Панорамні вікна або світильники з натуральним світлом для виду на природу або архітектурні елементи замку.

2. Готель:

Функціональне освітлення, що забезпечує комфортне перебування гостей та зручне використання приміщень.

Використання автоматичного освітлення в коридорах та лобі для збільшення енергоефективності.

Декоративне освітлення у номерах для створення атмосфери затишку та релаксації.

3. Корпоративна зала:

Рівномірне та яскраве освітлення для проведення конференцій, зустрічей та інших заходів.

Використання світлодіодних світильників з можливістю регулювання яскравості та колірної температури світла для створення різних атмосфер.

4. Сувенірна лавка:

Ефективне освітлення для виділення товарів та приваблення уваги покупців.

Використання точкових світильників або світлодіодних стрічок для підсвічування товарів та вітрин.

5. Зала коворкінгу:

Комбінація загального та завданого освітлення для забезпечення комфортної робочої атмосфери для користувачів.

Використання освітлення з можливістю регулювання яскравості та напрямку світла для індивідуальних потреб кожного користувача.

6. Навігаційна кімната:

Чітке та яскраве освітлення для навігації та інформування відвідувачів про місця та експозиції у замку.

Використання світлодіодних панелей або табло для відображення інформації та напрямків.

Ці вимоги допоможуть забезпечити належне та функціональне освітлення у всіх приміщеннях замку, відповідаючи їхньому призначенню та створюючи комфорт для відвідувачів.

Ось ДБН, які стосуються освітлення та дають підґрунтя під час розробки проекту на етапі освітлення, для того, щоб краще зорієнтуватись по освітленню, його кількості та нормативним вимогам.

ДБН В.2.5-28-2006 "Природне та штучне освітлення":

Цей документ містить вимоги до проектування освітлення будівель та приміщень різного призначення, включаючи ресторани, готелі, корпоративні зали та інші.

ДБН В.2.5-20-2001 "Електричне освітлення":

Він визначає вимоги до систем електричного освітлення, які можуть бути застосовані до громадських приміщень у замку.

ДБН В.2.5-25-2003 "Організація світлового управління будівлями":

Цей документ встановлює вимоги до систем світлового управління, які можуть бути корисними для забезпечення енергоефективності та зручності управління освітленням у замку.

ДБН В.2.5-29-2006 "Зовнішнє освітлення":

Він містить вимоги до організації освітлення зовнішніх територій, що може бути корисним для забезпечення безпеки та естетики навколошнього простору замку.

ДБН В.2.5-32-2006 "Системи інженерного захисту від блискавки. Вимоги і правила монтажу":

Цей стандарт містить вимоги до систем захисту від блискавки, що можуть бути важливими для забезпечення безпеки освітлення та електричних систем у замку.

Застосування цих нормативних документів допоможе забезпечити відповідність освітлення у замку вимогам законодавства та забезпечить безпеку та комфорт для користувачів.

Висновки до другого розділу

1. Визначено нормативну базу, яка включає вимоги та рекомендації з проектування, будівництва, експлуатації та реконструкції будівель і споруд. Ці вимоги встановлюють стандарти безпеки, якості та ефективності, що стосуються замку Свірж. Зокрема, ДБН В.2.2-3:2018, ДБН В.2.2-10:2018, ДБН В.2.5-28:2018, ДБН В.1.1-7:2016 та ДБН В.2.3-12:2019 охоплюють аспекти проектування культурно-видовищних закладів, закладів охорони здоров'я, освітлення, пожежної безпеки та об'єктів роздрібної торгівлі. ДБН В.2.4-4:2019 і ДБН В.2.4-6:2019 визначають вимоги до меблів. Закон України "Про охорону культурної спадщини" та Положення про реставрацію і реконструкцію встановлюють правові засади та процедури охорони пам'яток. При ревалоризації інтер'єрів замку важливо зберегти історичні елементи, враховувати сучасні потреби та ефективно використовувати простір.

Ревалоризація інтер'єрів замку Свірж є складним та багатогранним завданням, яке передбачає не лише відновлення історичної аутентичності, але й адаптацію до сучасних вимог та потреб відвідувачів. Згідно з нормативними документами, такими як ДБН, закони та інші, встановлені стандарти та вимоги до функціонального, об'ємно-просторового рішення і освітлення. Важливо зберегти історичний шарм замку, поєднавши його з сучасними комфорутними умовами для відвідувачів.

2. За допомогою естетичного оформлення, ретельного зонування приміщень та використання енергоефективних технологій можна створити привабливе та комфортне середовище для гостей. Врахування особливостей функціонального призначення кожного приміщення, такого як ресторани, готельні номери, корпоративні зали та інші, дозволяє ефективно використовувати простір замку.

3. Освітлення відіграє ключову роль у створенні атмосфери та забезпечені безпеки в приміщеннях. Застосування вимог ДБН та інших нормативних документів щодо освітлення допомагає забезпечити оптимальний

рівень освітлення, комфорт для відвідувачів та енергоефективність.

Отже, перераховуючи вищесказане, можна зробити висновок, що Ревалоризація замку Свірж - збереження історії у сучасному форматі через естетику, функціональність та безпеку.

РОЗДІЛ ІІІ. ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ В ЗАМКУ СВІРЖ

3.1. Вихідні данні.

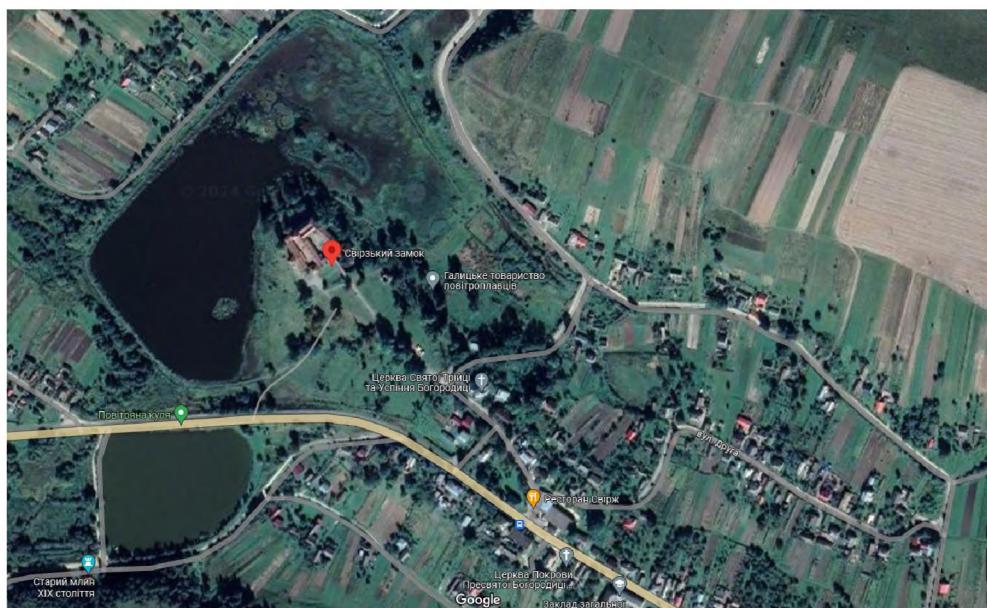
Свірзький замок знаходиться у селі Свірж, що територіально розташовується в південно-східній частині Львівської області, в 35 кілометрах їзди.

Розміщений на окремому пагорбі Замок, бере на себе основну увагу приїжджуючих. Завдяки особливості рельєфу та розміщення на ньому замку, за своєю архітектурною особливістю, в замку є дві частини: верхня та нижня.

Площа замку сягає – 3500 квадратних метрів, площа загальної території навколо замку – 25,14 гектарів.

Площа замку яка підпадає під розробку проекту з ревалоризації – 1147 квадратних метрів.

Мета даної ревалоризації збільшення кількості функцій та послуг замку із метою популяризації його серед туристів та збільшення заробітку для утримання та покращення замку. Завдяки даному проекту в замку буде можливість не лише оглядати пам'ятки, а й зануритись в епоху замку завдяки

оновленому функціоналу приміщень замку.

3.1.1. Зображення благоустрою замку з космосу

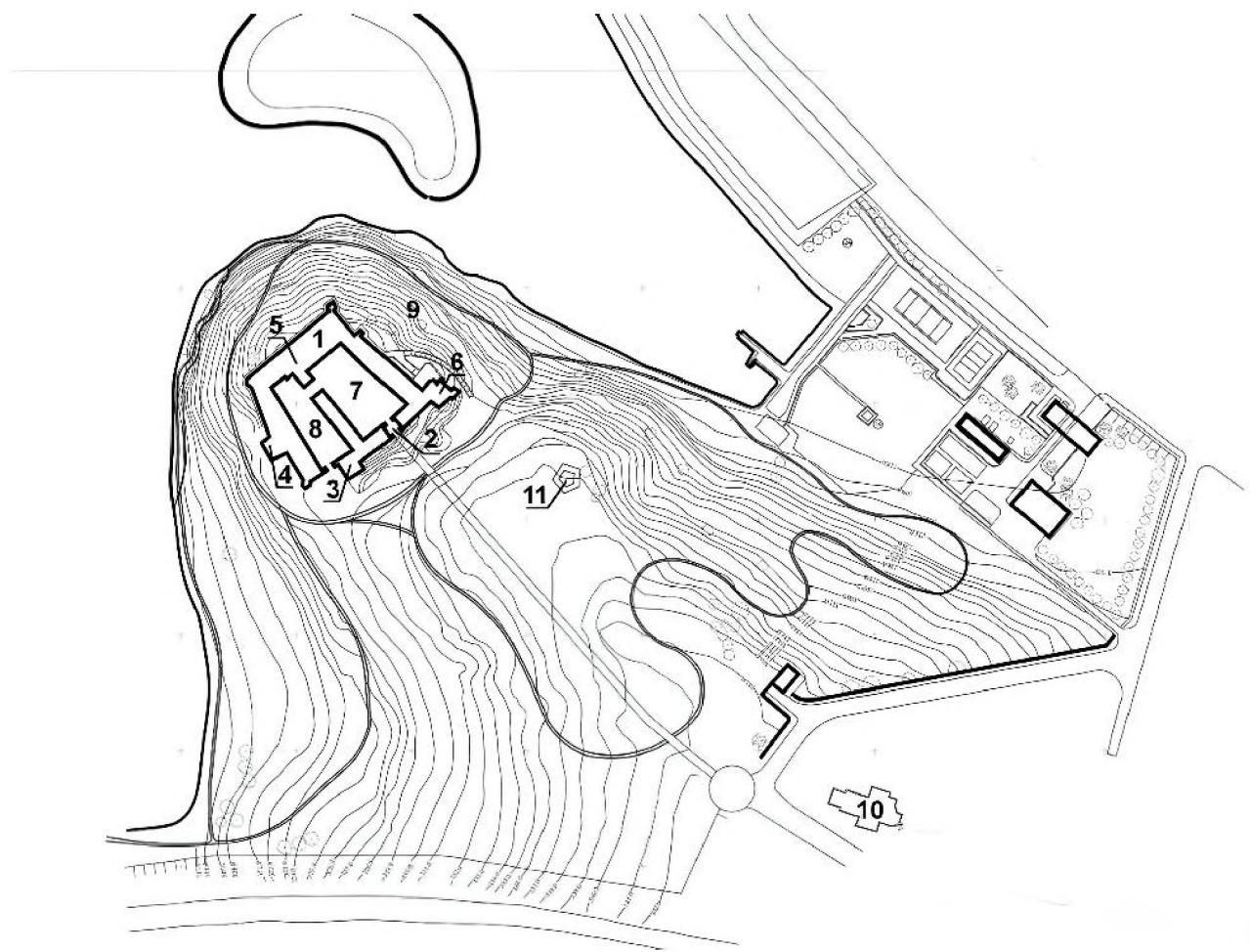

Рис.3.1.2 Генеральний план.

Експлікація до плану: 1- замок; 2 – в’їзна вежа ; 3 – західна фасадна вежа; 4 – нижня вежа; 5 – Північна вежа, 6 – східна фасадна вежа; 7 - верхній

(парадний двір), 8- Нижній (господарський двір): 9 – сад; 10 - «Костел» 11 - Окрема вежа (руїни).

3.2. Аналіз сучасного стану інтер’єрів замку Свірж.

Сучасний стан інтер’єрів замку Свірж є яскравим відображенням багатої історії замку , численних реставрацій та змін власників протягом всього часу його існування. Не дивлячись на плин часу та зазнання значних пошкоджень та відновлень, інтер’єри свірзького замку змогли зберегти риси різних епох , стилів та оздоблень.

Наразі інтер’єри Свірзького замку зберігають старовинні бійниці та автентичний камін, деякі фрагменти підлоги та стін. Більш ніж 80% приміщень потребують ремонту та відновлення. Не зважаючи на те , що ззовні замок виглядає охайно, доступ до приміщень всередині є обмежений або ж важкодоступний.

3.3.Фотофіксація об'єкту.

MadMax © 2013

MadMax © 2013

MadMax © 2013

MadMax © 2013

MadMax © 2013

MadMax © 2013

MadMax © 2013

3.4 Архітектурно-конструктивне рішення будівлі

Форма замку – неправильна трапеція з внутрішнім подвір'ям та складається з основного корпусу, також в замку є декілька оборонних башт та господарських будівель. Прикрашають фасади замку білокам'яні портали, великі вікна, бійниці та масивні двері.

З каменю та цегли зведені основні стіни, товщина їх до 2 метрів, що дають гарантію міцності та стійкості споруди.

Система даху виконана з дерев'яних балок та покрита черепицею.

Інтер'єр замку налічує в собі великі велики зали з високими стелями, зали з довгими арковими приміщення викладеними з каміння, частина приміщень поштукатурена, проте за рахунок своєї старості вона облізла та полушилась. В деяких приміщеннях збереглася автентична дерев'яна підлога та ліпнина.

Проект ревалоризації спрямований на збереження ,відновлення та модернізацію історичної спадщини до сучасних умов та потреб туристів .

3.5 Концепція дизайну інтер'єру та колористичного рішення

Концепція дизайну та колористичного рішення проекту з ревалоризації інтер'єрів замку Свірж, полягає в відображені унікальності даного об'єкту, модернізувати його простір для сучасних потреб туристів та врахувати найбільш вигідну функціональність приміщень. Проект включає в себе розробку таких приміщень:

Ресторан:

Концепція: збереження текстури каменю на стіні є елементом збереження автентичності приміщення, додавання дерев'яних панелей на частину стіни дозволить створити більш акуратне та м'яке сприйняття приміщення також , дерев'яні панелі будуть відігравати роль захисту між меблями та кам'яною стіною, що дозволить збільшити довговічність меблів.

Колористичне рішення: темно-коричнева плитка та кам'яні стіни із використанням відносно світлого відтінку дерев'яних панелей в поєднанні створюють атмосферу старовинного замку з елементами сучасності. Завдяки темним кольорам у поєднанні із кам'яною текстурою приміщення набуває відчуття глибини, містичності , що підкреслює унікальність замку.

Корпоративна зала:

Концепція: Кам'яні арчасті приміщення, дерев'яні панелі на половину стіни, підсвітка панелей зверху підкреслює історичну текстуру замку та архітектурну особливість побудови замку. Кам'яний камін та полиці з дерева роблять основну точку зосередження в даному приміщенні , а також додають відчуття комфорту і затишку. Шкіряні меблі темних кольорів з дерев'яними елементами додають в інтер'єр елемент солідності та розкоші.

Колористичне рішення: Використання темної дубової підлоги, більш світлих дерев'яних панелей, кам'яної текстури, підкреслюють історичний

інтер'яєр замку який залишився до наших часів, а також додають сучасності для популяризації.

Готель:

Концепція: Поєднання мінімалістичного стилю із старовиною.
Використання штукатурки для оздоблення стін.

Колористичне рішення: Використання теплих кольорів та природних матеріалів для створення затишної атмосфери.

Коворкінг зона:

Концепція: Сучасний мінімалістичний стиль із збереженням оригінальних елементів замку, таких як дерев'яні балки даху, кам'яні стіни, дерев'яні панелі в поєднанні з однотонною штукатуркою теплого відтінку для більш комфортної обстановки в робочій зоні .

Колористичне рішення: Світлі теплі відтінки штукатурки, нейтральний світлий відтінок дерева на умеблюванні, дерев'яна підлога насиченого темного тону, кам'яні стіни фрагментами.

Сувенірна лавка:

Концепція: масивна дерев'яна стеля , дубова підлога, штукатурені стіни, віконні отвори оздоблені дерев'яними панелями,

Колористичне рішення: Світлий теплий відтінок штукатурки, темна текстура дерева як на підлозі так і на стелі.

Навігаційна кімната:

Концепція: Світлі стіни які добре будуть відбивати та розсіювати світло для кращого сприйняття інформації „, що висить на стендах, темна плитка на підлозі, поєднання темної текстури дерева та скла для виставкових вітрин.

Колористичне рішення: Використання світлих кольорів та чітких точок освітлення для створення легкого для розуміння середовища.

В цій концепції важливо поєднати історичні елементи з сучасними тенденціями дизайну, забезпечуючи відповідність функціональним потребам кожного приміщення та створюючи унікальну та неповторну атмосферу Замку Свірж.

3.6 Функціональне зонування та планувальне вирішення

Для забезпечення можливості даного об'єкта приймати велику кількість туристів та створення умов для їх комфортного та цікавого перебування на території замку, планується розробка таких зон в замку як: ресторанна зона, готельна зона, навігаційна зона, корпоративна зона, сувенірна зона та коворкінг зона. Завдяки всім цим оновленим функціям варіативність дозвілля туристів зросло в декілька разів та дозволить залишитись в замку на кілька днів.

На території плануються:

1. Готельна зона розрахована на 8 осіб. Готельні номери обладнані ліжком, робочим місцем, санвузлом з душовою кабіною, туалетом та умивальником. За рахунок будов замку номери мають не однакову площину, проте різниця між ними є невелика.

Загальна площа готельної зони – 188,9 кв. м.

2. Ресторан розрахований на 70 місць для відвідувачів, в ресторані є 5 залів, 2 з яких знаходяться в башті та одна з яких на іншому поверсі, також туалет для ресторану розташовується в підвалному приміщенні під першою залою, де знаходитьсь бар та головний вхід в ресторан. Загальна площа ресторанної зони – 347 кв. м.

3. Навігаційна кімната знаходитьсь при головному вході у замок, кімната буде вміщувати в собі макет самого замку, екрані з інформацією про замок, та стенді з навігаційними схемами по приміщенням замку і всієї території. Загальна площа зони навігаційної кімнати – 48 кв. м.

4. Сувенірна лавка знаходитьсь на нижньому дворі, буде вміщувати в собі стелажі з історичними елементами та товар які люди зможуть взяти собі на згадку після подорожі, також касову зону для розрахунку. Загальна площа сувенірної лавки – 35,5 кв. м.

5. Коворкінг зона – розрахована на 20 стаціонарних робочих місць, 10 місць в зоні харчування, 10 місць в кімнаті переговорів, також кабінет для керівника та відпочинкові зони по всьому периметру. Розташовується в

нижньому дворі замку, над приміщенням ресторану, а саме мансардний поверх.
Загальна площа зони коворкінгу - 367,6 кв.м.

6. Корпоративні зали для спілки архітекторів України, приміщення має в собі 4 зали кожен з яких буде обладнаний під певний функціонал, безумовно одна зала буде для відпочину, а інша для обговорення різних проектів та планів. Загальна зона Корпоративного приміщення спілки архітекторів – 160 кв. м.

Загальна площа всього проекту – 1147 кв. м.

Замки є ідеальними об'єктами для пристосування під культурно-туристичні комплекси завдяки їх історико-культурній цінності та автентичності. Вони привертають туристів своєю привабливістю та мають значний туристично-рекреаційний потенціал. Крім того, архітектурно-планувальна структура замків дозволяє розміщувати всі необхідні елементи для обслуговування туристів і відвідувачів.

3.7 Підбір матеріалів і предметного наповнення інтер'єрів

Підбір матеріалів і предметного наповнення інтер'єрів є невід'ємною частиною кожного дизайн проекту, адже від цього процесу залежить те, як в кінцевому варіанті буде виглядати проект.

Ресторан

Матеріали:

Стіни: Натуральний камінь, частково дерев'яні панелі.

Підлога: Дубова дерев'яна підлога.

Стеля: Масивна дерев'яна.

Предмети:

Меблі: Дерев'яні столи та стільці з темного дерева, шкіряні сидіння.

Освітлення: Люстри зі свічниками, вбудовані підсвітки для панелей.

Декор: Середньовічні візерунки, картини та гобелени з історичними сюжетами.

Корпоративна зала

Матеріали:

Стіни: Штукатурка з нейтральними кольорами, дерев'яні панелі на половину стіни.

Підлога: Дубова дерев'яна підлога.

Стеля: Дерев'яні балки.

Предмети:

Меблі: Столи та стільці з темного дерева, сучасні конференц-столи з вбудованими мультимедійними системами.

Освітлення: Сучасні світильники з регульованою яскравістю.

Декор: Картини з історичними мотивами, декоративні елементи з металу.

Готель

Матеріали:

Стіни: Натуральний камінь, дерев'яні панелі.

Підлога: Дубова підлога.

Стеля: Масивна дерев'яна.

Предмети:

Меблі: Ліжка з дерев'яними узголів'ями, шафи та комоди з темного дерева, шкіряні крісла.

Освітлення: Настінні бра, люстри.

Декор: Гобелени, килими з середньовічними візерунками.

Коворкінг зона

Матеріали:

Стіни: Штукатурка з нейтральними кольорами, дерев'яні панелі.

Підлога: Дубова підлога.

Стеля: Дерев'яні балки.

Предмети:

Меблі: Сучасні робочі столи, ергономічні стільці, дерев'яні полиці для книг та матеріалів.

Освітлення: Сучасні світильники з регульованою яскравістю.

Декор: Картини з мотивами історії та технологій.

Сувенірна лавка

Матеріали:

Стіни: Штукатурені, віконні отвори оздоблені дерев'яними панелями.

Підлога: Дубова підлога.

Стеля: Масивна дерев'яна.

Предмети:

Меблі: Дерев'яні полиці та стелажі для товарів, прилавки з темного дерева.

Освітлення: Підсвітка полиць зверху, настінні світильники.

Декор: Вітрини з історичними артефактами, декоративні елементи.

Навігаційна кімната

Матеріали:

Стіни: Штукатурка з нейтральними кольорами, дерев'яні панелі.

Підлога: Дубова підлога.

Стеля: Дерев'яні балки.

Предмети:

Меблі: Інформаційні стенді, столи та стільці для персоналу.

Освітлення: Настінні світильники, підсвітка інформаційних стендів.

Декор: Карти замку, вказівники, інформаційні таблички.

Ця концепція дозволяє створити унікальну атмосферу, що відображає історичну спадщину Замку Свірж, забезпечуючи комфорт та функціональність для кожного приміщення.

3.8 Авторські розробки

Авторські розробки є важливим аспектом при розробці проекту ревалоризації інтер'єру одною з причин є підвищення функціональності та комфорту приміщення, створення естетичного акценту в інтер'єрі. Подібні меблі в особливості привертають увагу відвідувачів та збільшують туристичну привабливість замку. Тому авторські розробки є не менш важливим елементом у процесі ревалоризації в створенні привабливого середовища для відвідувачів.

До об'єктів , що підпали для розробки ,входять :

- Диван із столиком
- Комод
- Журнальний стіл

Данні об'єкти будуть розміщені в корпоративній залі. Ось опис кожного з об'єктів для кращого уявлення їх вигляду, матеріалу та деталей які наявні в об'єкті.

Диван "Woomet" являє собою ідеальне поєднання стилю, комфорту та функціональності, що робить його чудовим вибором для корпоративного залу та інших громадських приміщень.

Назва "Woomet" відображає основні матеріали, з яких виготовлений диван: дерево (wood) та метал (metal). Ці матеріали надають йому природної теплоти та сучасної міцності. Високоякісна деревина забезпечує екологічність та довговічність конструкції, тоді як металеві елементи додають стійкість і надійність. Сучасний і мінімалістичний дизайн дивану гармонійно вписується в будь-який інтер'єр, поєднуючи дерев'яні та металеві компоненти для створення вишуканого вигляду.

Ергономічна конструкція дивану забезпечує комфортне сидіння протягом тривалого часу, що є важливим для проведення зустрічей та переговорів. Використання якісних матеріалів для оббивки додає відчуття розкоші та затишку. Завдяки дерев'яним елементам на підлокітниках в дивані, шкіра в цих місцях буде довговічніше, за рахунок того , що контакт з нею буде мінімалізовано, також цей елемент є зручним для використання, так як на нього можна покласти склянку з гарячим напоєм і це не матиме впливу на шкіру яким оббитий диван.

Додатковим елементом , що йде в комплекті з диваном є дерев'яний столик який не прикріплений до основної конструкції дивану, що дає йому функцію мобільності. Даний столик відіграє роль підставки та місця для зберігання книг.

Завдяки матеріалам які використані при розробці дивану , він легко очищується та обслуговується, що важливо для просторів з високим рівнем використання. Загалом, диван "Woomet" поєднує естетику, міцність і комфорт, що робить його чудовим рішенням для будь-якого корпоративного простору.

3.8.1. Візуалізація дивану

Комод "Wooglam" є вишуканим та функціональним елементом інтер'єру, що ідеально підходить для корпоративного залу.

Назва "Wooglam" складається зі скорочень, що відображають основні матеріали, з яких виготовлений комод: "Woo" від wood (дерево), "gla" від glass (скло) та "m" від metal (метал). Ця назва підкреслює унікальне поєднання натуральної теплоти дерева, елегантності скла та міцності металу.

Комод вирізняється сучасним дизайном, що гармонійно вписується в будь-який інтер'єр, поєднуючи природні та промислові елементи для створення стильного та функціонального простору. Завдяки високоякісним матеріалам і продуманій конструкції, комод "Wooglam" забезпечує довговічність та надійність, а також легкість у догляді та обслуговуванні.

Дві основні шухляди і дві скляні полиці дозволяє зручно зберігати книги, канцелярські товари та декор, що сприяє організації простору.

Витончений дизайн комоду додає приміщенню естетичної привабливості, роблячи його не лише функціональним, але й стильним елементом інтер'єру. Загалом, комод "Wooglam" поєднує естетику, практичність і якість, що робить його чудовим вибором для будь-якого корпоративного або громадського

простор

у.

3.8.

2.

Візуаліз

ація

комоду

Ж

урнальн

ий

столик

"Woogl

ass" є стильним і функціональним елементом інтер'єру, що ідеально підходить для корпоративного залу.

Назва "Wooglass" поєднує у собі "woo" від wood (дерево) та "glass" (скло), відображаючи основні матеріали, з яких виготовлений цей виріб. Дерево додає природної теплоти і затишку, тоді як скло надає йому сучасного вигляду та елегантності. Столик відзначається мінімалістичним дизайном, що гармонійно вписується в будь-який інтер'єр, об'єднуючи природні та сучасні елементи для створення витонченого і функціонального простору.

Завдяки високоякісним матеріалам і продуманій конструкції, журнальний столик "Wooglass" забезпечує довговічність та надійність, а також легкість у догляді та обслуговуванні. Велика стільниця і нижні полиці дозволяють зручно розміщувати журнали, книги, напої та інші необхідні предмети, що сприяє організації простору для зустрічей і відпочинку.

Витончений дизайн столика додає приміщенню естетичної привабливості, роблячи його не лише функціональним, але й стильним елементом інтер'єру. Загалом, журнальний столик "Wooglass" поєднує естетику, практичність і якість, що робить його чудовим вибором для будь-якого корпоративного або громадського простору.

3.8.3. Візуалізація журнального столик

Висновки до третього розділу

1. Обґрутовано дизайн-концепцію інтер'єру та колористичного рішення проекту з ревалоризації інтер'єрів замку Свірж спрямована на відображення унікальності об'єкту, його модернізацію для сучасних потреб туристів та забезпечення максимальної функціональності приміщень. Основний акцент робиться на гармонійному поєднанні історичних елементів з сучасними тенденціями дизайну та врахуванні функціональних потреб і створенні унікальної атмосфери, що підкреслює багату історію та автентичність замку.

2. Після проведення дослідження сучасного стану замку Свірж та його інтер'єрів, визначено заходи з ревалоризації з метою збільшення ефективності його використання та популяризації як туристичного об'єкту.

3. Зважаючи на архітектурно-конструктивне рішення замку Свірж, було розроблено функціональне зонування з планом та концепцію дизайну з

урахуванням особливостей замку та стану інтер'єру який зберігся до нашого часу.

4. Запропоновано оновлення інтер'єрів із збереженням автентичності та додаванням сучасних елементів дизайну для модернізації та осучаснення інтер'єру, щоб популяризувати серед молоді подібні історико-культурні пам'ятки нашої країни. Згідно із запропонованою ідеєю інтер'єрів, було підібрано матеріали та меблі які найкраще будуть вписуватись в загальну ідею замку.

5. Визначено типи меблів, які потребують розробки та їх функцій. Проведено аналіз аналогів, після чого з урахуванням всіх нюансів було розроблено авторські розробки для корпоративної зали.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. Проведено історичне дослідження замку Свірж, виявлено архітектурні та інтер'єрні особливості, які з'явились протягом довго часу існування даної пам'ятки.

2. Аналіз закордонного та українського досвіду у ревалоризації інтер'єрів замків допоміг визначити, які методи є найбільш популярними, корисними та вигідними для використання даного методу на інших об'єктах.

3. Визначено нормативну базу, необхідну для створення інтер'єру за всіма ергономічними вимогами та правилами, що буде сприяти збільшенню комфорту простору для відвідувачів.

4. Проаналізовано сучасний стан інтер'єрів за наявною фотофіксацією та підібрано матеріали з умеблюванням, що якнайкраще підкреслять наявний стан замку та покращать його.

5. Обґрутовано дизайн-концепцію інтер'єру та колористичного рішення проекту з ревалоризації інтер'єрів замку Свірж ретельно обґрутована і націлена на відображення його унікальності, модернізацію для задоволення сучасних потреб туристів і забезпечення максимальної функціональності приміщень. Основний акцент робиться на гармонійному поєднанні історичних елементів із сучасними дизайнерськими тенденціями, врахуванні функціональних потреб та створенні унікальної атмосфери, що підкреслює багату історію та автентичність замку.

6. Визначено зміни у ході ревалоризації замку Свірж, спрямовані на забезпечення можливості приймати велику кількість туристів та створення комфортних умов для їх перебування. Було розроблено декілька нових зон, що значно розширюють варіативність дозвілля туристів і дозволяють залишатися в замку на кілька днів. Створено готельну зону на 8 осіб, обладнану всіма необхідними зручностями, ресторан на 70 місць з п'ятьма залами та підвалним туалетом, навігаційну кімнату при головному вході з макетом замку та інформаційними стендами, сувенірну лавку на нижньому дворі з історичними елементами та товарами на згадку, коворкінг зону з 20 робочими місцями,

зоною харчування та кімнатою переговорів, а також корпоративні зали для спілки архітекторів України з різним функціоналом. Загальна площа проекту складає 1147 кв. м. Ці зміни демонструють, що замки є ідеальними об'єктами для перетворення на культурно-туристичні комплекси завдяки їх історико-культурній цінності та автентичності, приваблюючи туристів своєю унікальністю і маючи значний туристично-рекреаційний потенціал. Архітектурно-планувальна структура замків дозволяє розміщувати всі необхідні елементи для обслуговування туристів та відвідувачів.

7. Розроблено авторські рішення меблів для ревалоризації інтер'єру замку Свірж, які підвищують функціональність і комфорт приміщень, створюючи естетичні акценти та збільшуючи туристичну привабливість. У корпоративній залі розміщено диван "Woomet" з деревини та металу, комод "Wooglam" з дерева, скла і металу, та журнальний стіл "Wooglass" з дерева і скла. Ці меблі поєднують естетику, практичність і якість, гармонійно вписуючись у стильний і функціональний простір замку.

8. У результаті ретельного ознайомлення із темою ревалоризації інтер'єрів замку Свірж, його поточного стану та потреб сучасного суспільства дозволив створити стратегію ревалоризації, яка гармонійно поєднує в собі збереження автентичності та впровадження інновацій. Здійснені зміни не лише підкреслюють історичну цінність замку, але й забезпечують його стійкий розвиток у майбутньому.

9. Практичне значення проекту ревалоризації інтер'єрів замку Свірж полягає у створенні комфорtnих умов для туристів та розширенні варіантів дозвілля. Створено нові зони: готельну, ресторанну, навігаційну, сувенірну, коворкінг і корпоративні зали. Загальна площа проекту складає 1147 кв. м. Розроблено авторські меблі, такі як диван "Woomet", комод "Wooglam" та журнальний стіл "Wooglass", які підвищують функціональність і естетичність приміщень. Проект сприяє популяризації культурної спадщини, збільшує туристичну привабливість замку та забезпечує відвідувачам унікальний досвід в історичному середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Монжуїцька Фортеця [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://surl.li/twuph>.
2. Замок Хаапсалу [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://surl.li/twxjt>.
3. Цельський замок [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://surl.li/twxul>.
4. Замок Моріцбург [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://surl.li/twxwc>.
5. Замок Паланок [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://surl.li/twyasn>.
6. Замок Радомисль [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.radozamok.com/>
7. Легін С. Історія та легенди Свірзького замку. URL: <https://photo-lviv.in.ua/istoriya-ta-lehendy-svirzskoho-zamku/> (дата звернення: 24.05.2024).
8. Культурний комплекс [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.geograf.com.ua/glossary/termini-z-galuzi-turizmu-ta-rekreatsiji/kulturni-kompleksi>
9. Туристичний комплекс [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://ukr-tur.narod.ru/dovidnyk/slovnykk/k1/komplexturyst.htm>
10. ДБН В.2.5-28:2006. Природне та штучне освітлення. Чинний від 2006-09-01. - Вид. офіц. Київ: ДП «Держ. НДІ буд. конструкцій» (НДІБК), 2006. 64 с.
11. ДБН В.2.5-20:2001. Електричне освітлення. Чинний від 2001-04-01. - Вид. офіц. Київ: ДП «Держ. НДІ буд. конструкцій» (НДІБК), 2001. 42 с.
12. ДБН В.2.5-25:2003. Організація світлового управління будівлями. Чинний від 2003-07-01. - Вид. офіц. Київ: ДП «Держ. НДІ буд. конструкцій» (НДІБК), 2003. 28 с.
13. ДБН В.2.5-29:2006. Зовнішнє освітлення. Чинний від 2006-11-01. - Вид. офіц. Київ: ДП «Держ. НДІ буд. конструкцій» (НДІБК), 2006. 33 с.

14. ДБН В.2.5-32:2006. Системи інженерного захисту від блискавки. Вимоги і правила монтажу. Чинний від 2006-07-01. - Вид. офіц. Київ: ДП «Держ. НДІ буд. конструкцій» (НДІБК), 2006. 45 с.
15. ДБН В.1.2-7:2021. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА. Чинний від 2022-09-01. - Вид. офіц. Київ : Держ. підприємство “Держ. НДІ буд. конструкцій” (ДП НДІБК), 2022. 17 с.
16. ДБН В.2.5-67:2013. Опалення, вентиляція та кондиціонування. Чинний від 2014-01-01. - Вид. офіц. Київ : Ін-т «УкрНДІспецбуд», 2013. 147 с.
17. ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі». [чинний від 01.10.2019]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2019. 58 с.
18. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08.06.2000 р. - № 1805-III.
19. Земельний кодекс України : від 25.10.2001 р. - № 2768-III.
20. Про охорону навколошнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. № № 1264-XII.
21. Аніпко Н. П. Середньовічні замки і фортеці. Рекреаційно-туристське використання / Н.П Аніпко // Краєзнавство, географія, туризм. – №20, травень 2011. 15-18 с.
22. Полутренко У.Б. Методи збереження та відновлення палацово-замкових комплексів Прикарпаття // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – Вип. 37. – 2014. 255 – 262 с.
23. Гнатюк Л.Р. Методичні підходи до ревіталізації та реновації історичних будівель (аналіз досвіду) / О.А. Пламеницька, Л.Р. Гнатюк, І.Гуменюк // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць / Дизайн архітектурного середовища. НАУ. К., 2019. Вип. 19. 36–56 с.
24. Гнатюк Л.Р. Напрями ревіталізації річкового вокзалу та Почтової площі м. Київ / Л.Р. Гнатюк, Н.А. Пилипенко // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Науково-технічний збірник. Вип. 55. К.: КНУБА, 2019. 61–74 с.

25. Гнатюк Л.Р. Особливості меблевого виробництва засобами 3D друку / Л.Р. Гнатюк, А. Фабіянська // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць / Технічна естетика. К.: НАУ, 2018. Вип. 15. 49–58 с.
26. Гнатюк Л.Р. Ревіталізація промислових об'єктів на прикладі м. Київ / Л.Р. Гнатюк, М.В. Мельник // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць / Мистецтвознавство. К.: НАУ, 2019. Вип. 16. 53–68 с.
27. Ковальов Ю. М. Моделювання та Оптимізація середовища перебування за критеріями психологічного комфорту, тез. Міжнародний науково- практичний конгрес «Міське середовище –XXI століття. Архітектура. Будівництво. Дизайн». 14-16 березня 2018 р. Київ, Україна; 18-20 квітня, Холм, Польща. Зб. Праць. 183-184 с.
28. Ковальов. Ю.М. Методика оптимізації середовища перебування, тез. II Міжнародний науково-практичний конгрес «Міськесередовище –XXI ст.Архітектура. Будівництво.Дизайн» 15-18 березня 2016 р Тези доповідей.-К.:НАУ,2016. 181-182 с.
29. Ковальов Ю. М. Асоціативний простір у дизайні інтер’єрів, тез. II Міжнародний науково-практичний конгрес «Міське середовище –XXI ст.Архітектура. Будівництво. Дизайн» 15-18 березня 2016 р Тези доповідей.-К.: НАУ,2016. 178-179 с.
30. Людина – житло -середовище: розрахунок параметрів комфорту та управління ними, ст. Прикл. геом. та інж. графіка.- К.: КНУБА, 2003.-Вип.73. 57-66 с.

ДОДАТКИ

Додатки А

Додатки Б (Особисті здобутки, наукові публікації)

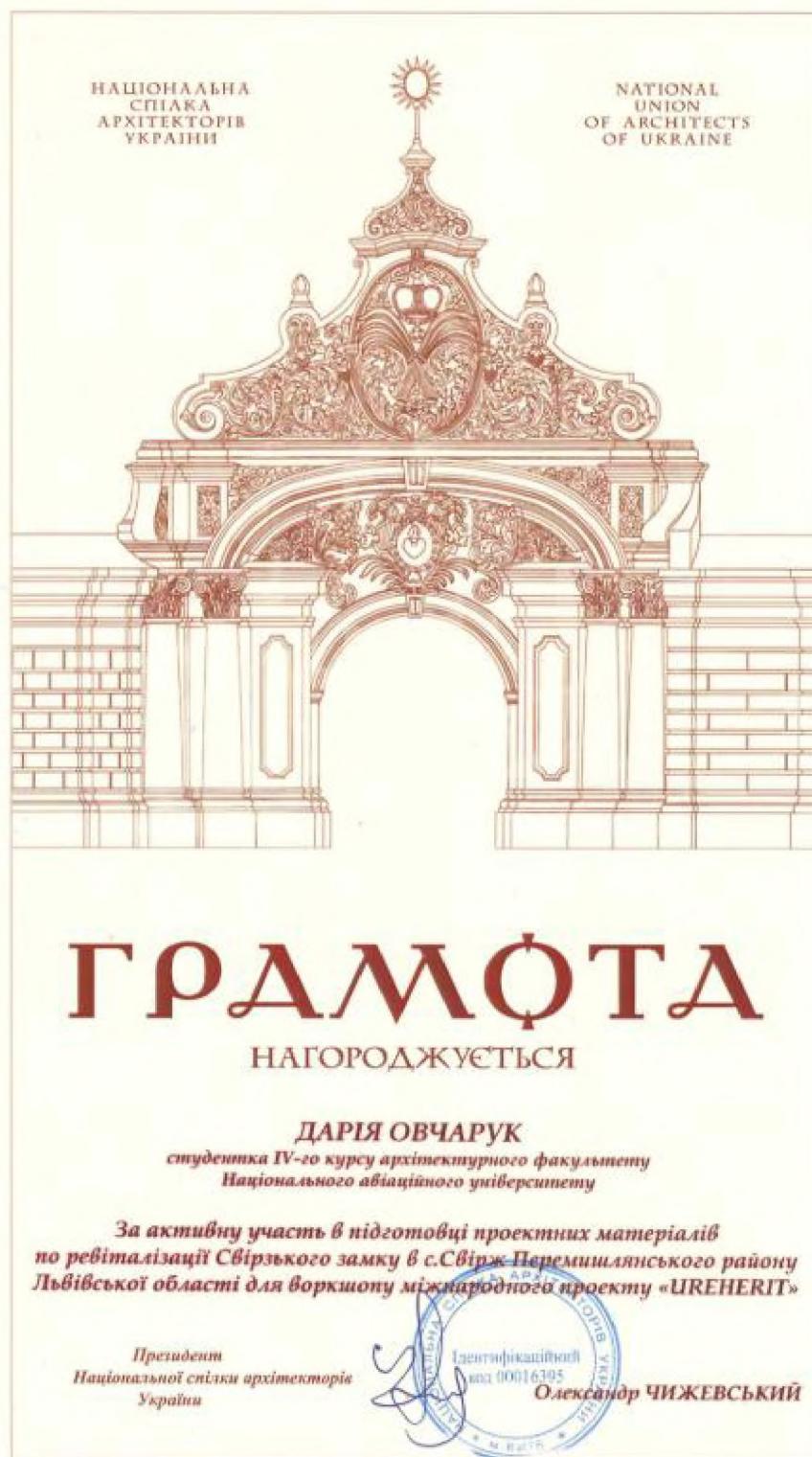

Рис. Б.1. Особисті здобутки

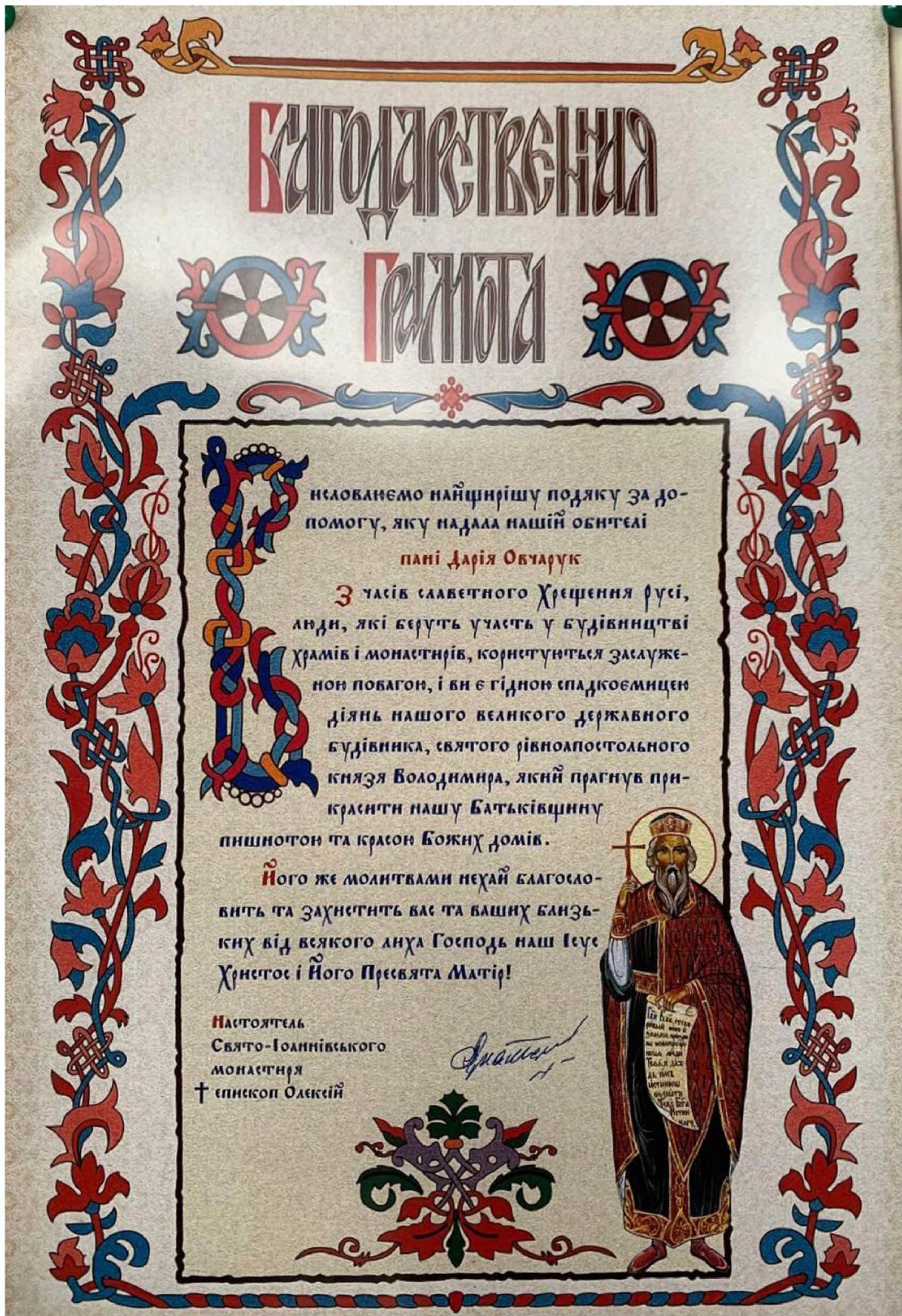

Рис. Б.2. Особисті здобутки

УДК 711.4

РЕВАЛОРИЗАЦІЯ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАМКУ СВІРЖ

Дарій Овчарук
Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Наталя Андріївна Пилипенко

Ключові слова: ревалоризація інтер'єрів, замок Свірж, культурна спадщина, нові функції, інноваційні підходи.

Вступ. Збереження і ревалоризація історичних пам'яток, зокрема замків, відіграють важливу роль у збереженні культурної спадщини та утриманні їхньої місії минулого і сучасності. Одним із таких надзвичайних об'єктів – замок Свірж – представляє собою не лише архітектурний шедевр, а й значний елемент культурного і туристичного потенціалу України.

Задля збереження культурної спадщини країни, потрібно вносити сучасний вклад в збереження без значчого втратання історичного середовища. Дослідження стану інтер'єрів замку Свірж і вивчення їх потенціалу може привести до нових підходів в сфері ревалоризації, а також до розробки стратегії розвитку туристичного напрямку. Для продовження використання з урахуванням сучасних потреб практикуються нові методи та підходи, які полягають в реконструкції, ревалоризації пам'яток оборонної архітектури. В основному це робиться шляхом зпровадження нових функцій.

Матеріали та методи. Для проведення дослідження стану інтер'єрів замку Свірж та розробки стратегії їх ревалоризації було використано такі методи як: аналіз історичних джерел та ознайомлення з архівними фото самого замку, аналіз закордонного досвіду у проектах ревалоризації замків, дослідження стану інтер'єрів в даний момент та способи збереження і покращення їх, аналіз країнських практик та інноваційних підходів до ревалоризації інтер'єрів замків та палаців.

Результати. Ревалоризація інтер'єрів замку Свірж є найбільш обґрунтованим та ефективним варіантом для збереження та просування цього унікального культурного об'єкту. Аналіз історичних джерел, ознайомлення з архівними фотографіями замку, а також вивчення закордонного досвіду у проектах ревалоризації замків підтверджують важливість збереження аутентичності та унікального характеру інтер'єрів. Ревалоризація надає можливість відновлення історичної цінності замку, зберігаччи при цьому його аутентичний характер та враховуючи сучасні потреби та тенденції. Використання інноваційних підходів і країнських практик у ревалоризації інтер'єрів замку Свірж сприє привертанню уваги туристів, розвитку культурно-туристичного потенціалу регіону та збереженню його культурної спадщини.

Ревалоризація також відкриває нові можливості для замку, дозволяючи зпровадження нових функцій та забезпечуючи його життєздатність у сучасному соціокультурному середовищі. Цей підхід сприяє залишенню інвестицій, розвитку туристичної інфраструктури та створенню нових робочих місць у регіоні. Таким чином, ревалоризація інтер'єрів замку Свірж є ключовим елементом стратегії збереження та просування цієї важкої культурної спадщини, сприяючи її збереженню для майбутніх поколінь та підвищенню її значення як об'єкту національної та світової культурної спадщини.

Висновок. Передовуючи вищесказане, можна зробити висновок що, тема даного дослідження є дуже актуальним, оскільки обговорюється необхідність ревалоризації замку Свірж як об'єкту культурно-туристичного комплексу в контексті української культурної спадщини. Зокрема, наголошується на потребі згадування нових функціональних пристосувань для пам'яток оборонної та замкової архітектури, що передбачають у замініданому стані. Також дослідження вказує на європейський досвід у цій сфері, що підтверджує актуальність проблеми і необхідність аналізу напрямів подальшого використання культурної спадщини.

Список використаних джерел:

- Босенко С.В. Визначення потенціалу адміністративно-історичного будівель, як способ збереження архітектурної спадщини: дис. на здобуття наукового ступеня канд. арх. Харківський національний університет будівництва та архітектури, Харків, 2019.
- Андруські У.В. Принципи функціонально-планувальної реорганізації замкових комплексів на прикладі івано-франківської області: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. арх. Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, Харків, 2019
- Silvia Soldano, Patricia Berlizzi, Ph.D., Marco Valle, Ph.D. (2017) Use and re-use of medieval ruins: Report on current state-of-art of use and re-use of medieval ruins.
- Ісаєва В. П. Методичні рекомендації щодо музечфікації нерухомих пам'яток наукової та технічної (В. П. Ісаєва // Практичні НДІ пам'яткохоронника: дослідження. – 2008. – Вип. – С. 14–28.
- Брич М. Т. Музечфікація пам'яток архітектури та місто будування як засіб збереження історико-культурної спадщини: стаття. Львів. Національний Університет "Львівська політехніка". Львів 2015. УДК 72.025:069.4
- Yatzer Haapsalu Castle in Estonia Celebrates its Medieval Heritage with Modern Intervention! Yatzer. Yatzer. URL <https://www.yatzer.com/haapsalu-episcopal-castle> (date of access: 23.03.2024).
- ПОЛОРОЖ ЗАМКОМ castles.lumofoto.com/лайтська-область/свірж-замок/ (дата звернення: 23.03.2024).

- Овчарук Д. Ревалоризація інтер'єрів замку Свірж / Д. С. , Н.А. Пилипенко // Політ – 2024. Сучасні проблеми науки: Матеріали ХХIII Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених, 2-5 квітня 2024 р.: тези доп. – Київ : НАУ, 2024.